БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 243 (3744)
25 ЧОРШАНБА
ОКТЯБРЬ 1978 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Яшасин коммунизм қурилишидаги етакчи куч—Советлар мамлакатининг қаҳрамон ишчилар синфи!

(КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь Чақириқларидан).

Тошкентликлар «оқ олтин» йиғим-теримида

БУГУН РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ— УЛУҒ ОКТЯБРГА

Тошкентлик бинокорлар шиори: соз, тежамли, замонавий техника асосида қурамиз!

• ТОШКЕНТ МЕТРОСИ: СУРЪАТ ОШМОҚДА

• Планлан ташқари уйлар

• Оширилган мажбурият қабул қилинмоқда

«Бугунги рекорд— эртага норма»

«Главташкентстрой»га қарашли «Жилстрой» тресги монтаж бошқармасининг Р. Абдураҳмонов бошлиқ бригадаси ана шундай шиор остида меҳнат қилаётир. Коллектив бошқармада биринчи бўлиб. СССР Конституцияси шарафига беш йилликнинг уч йили топшириғини бажарган эди. Бригада 55 минг квадрат метрдан зиёд турар жой биноларини монтаж қилиб, фойдаланишга топширди.

Қурувчилар Улуғ Октябрь байрамини ҳам юксак кўрсаткичлар билан кутиб олишмоқчи. Улар «Марказ-26» кварталида тўрт қаватли турар жой биноларини монтаж қилишни графикдан ўзган ҳолда адо этишмоқда. Том ёпиш ишлари аъло сифатда бажариляпти.

Бригада аъзолари ўртасидаги социалистик мусобақада В. Машаров, А. Планко, Н. Севолодский каби бир неча касбларни мукаммал билган қурувчилар пешқадамлик қилишаётир.

БУГУН

коллектив аъзолари пландан ташқари объект — «Шодлик» массивидаги 72-квартирали турар жой биноси қурилишида меҳнат қила бошлашди.

Бригада объект қурилишини йил охирига қадар тугаллашга қарор қилди. Йиллик планга қўшимча 4,2 минг квадрат метр турар жой бинолари монтаж қилинади.

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШ ОДИМЛАРИ

ЯНГИ ВЕСТИБЮЛЬ БЎЛАДИ

Тошкентликлар ва шаҳримиз меҳмонлари метрополитен биринчи участкасининг бундай типдаги вестибюлини ҳали кўришмаган. У тез орада «Халқлар дўстлиги» станциясида пайдо бўлади. Ер юзасида қад кўтараётган бу иншоот яхлит темир-бетон ва металл синчлардан бунёд этилади. У кўплаб витражларга ва офтобдан ҳимоя элементларига эга.

Тошкент метрополитенида бундай объект биринчи марта қурилмоқда. Шунинг учун ҳам Тошкент метро қуриш тресги иккинчи тоннель отряди коллективи август ойида объект қурилиши учун ер текислаб. бетонлаган, гидроизоляция ишларини қизғин бошлаб юборган эди.

Мана, ҳозирга келиб вестибюлнинг синчлари битиб қолди. Хўш, қурувчилар юксак суръатга қандай эришдилар?

«Ташметрострой» тресги жиҳозларни эксплуатация қилиш, ремонт ва прокат бўйича идораси мутахассислари қисқа муддатда вестибюль қурилишида ишлатиладиган металл конструкцияларни тайёрлаб беришди. Трест автобазаси объектга график бўйича материаллар ташиб бериш учун махсус автомашиналар ажратди. Қурилишга пўлат арматуралар. электродлар ва бошқа материаллар ўз вақтида келтирила бошланди.

Орадан бир ой ўтгач, комплекс бригада бошлиғи Ф. Мамбетов, звено бошлиқлари Г. Гостенин, Р. Эшмуҳамедов, А. Гимальдинов бошқарма билан бригада пудрати методи асосида ишлаш учун шартнома туздилар.

2-тоннель отряди партия бюроси қурилиш ишларининг бориши юзасидан қатъий назорат ўрнатди, монтаж ишларининг сифатини. меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш. кўргазмали агитация ролини оширишга алоҳида эътибор берди. Шу билан бирга Ф. Мамбетов бригадаси Улуғ Октябрнинг 61 йиллиги юбилейига вестибюль қурилишини битказиб, ёрдамчи пудратчиларга топшириш ҳақида социалистик мажбурият қабул қилди.

Н. ФЕДЕНКО,
«Ташметрострой» тресги 2-тоннель отряди партия бюросининг секретари.

ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

БУГУН

«Главташкентстрой»га қарашли 4-қурилиш тресги 38-қурилиш бошқармасининг Турғун Раҳимов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси тўрт қаватли турар жой биносида умумий қурилиш ишларини тугаллади.

Юнусобод массивининг Б-1 кварталида қад ростлаган бу бино «яхши» баҳо билан фойдаланишга топширилди. Объектда жилолаш ишларини мазкур трестнинг 43-қурилиш бошқармаси адо этди.

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

Тошкент шаҳри қурилиши Бош бошқармасига қарашли 8-қурилиш тресги 4-қурилиш-монтаж бошқармасининг Николай Корниенко бошлиқ бригадаси Жуковский кўчасида 140 ўринли болалар боғчаси биносини қурмоқда.

Бу бригада СССР Конституцияси кунини беш йилликнинг уч йили топшириғини бажариш билан кутиб олган. Коллектив бинонинг синчларини монтаж қилмоқда. Виктор Андреев, Николай Беседин сингари қурувчилар топшириқларни ошириб бажаришмоқда.

Коллектив Улуғ Октябрнинг 61 йиллиги кунигача бинонинг монтаж ишларини тугаллашга қарор қилди.

ЎН ОЙЛИК ПЛАН ТАЙЁР

БУГУН

«Ташкентвино» комбинати коллективи йил бошидан бери 29 миллион 400 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиб, ўн ойлик планни муддатидан илгари адо этди. Бу виночиларнинг яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 61 йиллиги байрамига муносиб совғасидир. Корхонада мана шу сана шарафига авж олаётган социалистик мусобақада П. Гришанова, М. Власова бошлиқ вино қуювчилар бригадалари кўпчиликка намуна бўлишяпти. Бу коллективлар смена топшириқларини мунтазам 140—145 процентга адо этиб. асосий маҳсулотни юқори сифатда тайёрланишига муваффақ бўлмоқдалар.

Комбинатда йил бошидан бери 5 миллион сўмликка яқин маҳсулот Давлат Сифат белгиси билан тайёрланди.

Ҳозир корхонада ой охиригача ўн ойлик планга қўшимча камида бир миллион сўмлик маҳсулот бериш учун кенг кураш кетяпти.

Пахтазор шунқорлари

РЕПОРТАЖ

«Газ—24» кенг асфальт йўл бўйлаб гизиллаб боряпти. Йўлнинг икки чети поёнсиз пахтазор. «Зангори кема»лар сузиб боришяпти.

—Мана шу ердан бизнинг оталиқдаги хўжаликнинг пахтазори бошланади,—деди ҳамроҳимиз. шаҳримиздаги 3-таксопарк директори Ҳожиакбар Иброҳимов. — Паркимизнинг жами 32 нафар ҳайдовчиси Охунбобоев номли совхоз далаларида меҳнат қилишяпти. Шофёрларимизнинг 20 нафари «зангори кема» штурвалларини бошқаришмоқда.

— Қолганлар-чи?

— Улардан комплекслашган бригада тузганмиз. Бригада — пайвандчи, моторист, слесарь ва бошқа касбдаги мутахассислардан иборат. Кўчма устахонамиз эса тўғридан-тўғри даланинг ўзида машиналарга ремонт хизмати кўрсатяпти.

— Ҳожиакбар ака, таксопаркингиз мутахассислари республика пахтачилигида биринчи бўлиб мазкур совхозда рация ёрдамида ахборотларни марказлаштириш системасини қўллашга муваффақ бўлдилар. Мумкин бўлса, ана шу радиоалоқа ҳақида тушунча берсангиз?

— Мутахассисларимиз пахта-йиғим терими билан боғлиқ бўлган 16 та нуқтага рация ўрнатиб беришди. Янгилик машиналарнинг беҳуда туриб қолишига барҳам бериб. меҳнат унумдорлигини юксалтириш имконини беряпти.

— Янглишмасам, корхонангиз бир неча йиллардан бери Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхозга оталиқ ёрдами кўрсатиб келади. Айтинг-чи, бу йил совхознинг қанча пахтасини териб берасизлар?

— Аввалги мажбуриятимизга кўра хўжаликнинг 1 минг 500 тонна «оқ олтин»ини териб беришга аҳд қилган эдик. Аммо КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларига жавобан, КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь Чақириқлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатидан руҳланиб, ҳайдовчилар мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва бу йилги мавсумда совхознинг 2000 тонна пахтасини териб беришга бел боғладилар.

—Мана улар, — ҳамроҳим машина пахта штабига келиб тўхтагач, пахтазор ичра сузиб юрган ўнга яқин «зангори кема»га ишора қилди. Комбайнлар бирин-кетин йўлакдаги прицепларга яқинлашиб, ўз бункерларини ағдаришарди.

— Э, келинглар, — бизни қарши олди совхоз директори Азиз Эргашев. — Шоввозлар барака топишсин. Уларнинг кўмаги туфайли давлатга пахта сотиш планини ҳам муддатидан илгари бажарадиган бўлдик.

БУГУН

тошкентлик ҳашарчиларнинг терган пахтаси минг тоннадан ошиб кетди. Ўзаро мусобақада Раҳмат Аҳмедов, В. Сарамок, ота-бола В. ва Ю. Орловлар, Ҳ. Урунов, Ю. Григорян, Р. Соатхўжаев ва бошқалар ҳар куни 3,5—4 тоннадан пахта териб беришяпти.

Ҳа. тошкентлик ҳайдовчилар Жиззах областининг пахтазорларида республикамизнинг улкан пахта хирмонига муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Оппоқ пахтазор қўйнидан қайтаётганимизда чўл оқшоми чўккан эди. Аммо далалар уйғоқ. 3-таксопарк ҳайдовчилари бошқараётган «зангори кема»лар тун бағрини ёриб. пахтазорлар ичра жавлон уриб боришарди...

Т. ТОШЕВ,
Тошкент — Жиззах.

СУРАТЛАРДА: совхоз далаларида жонбозлик кўрсатаётган тошкентлик шофёрлар; таксопарк ҳайдовчиси совхоз пахтазорларида «зангори кема»ни бошқариб боряпти.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

1979 йилги Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига тайёргарлик тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «1979 йилги Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига тайёргарлик тўғрисида»ги масалани кўриб чиқди. Қабул қилинган қарорда қайд этилишича, Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси маҳаллий партия ва совет органларининг актив ёрдами билан Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказишга тайёргарлик кўриш соҳасида катта иш қилмоқда. Рўйхатга олишни ўтказишнинг ташкилий планлари тузилди ва тасдиқланди. Статистика органларининг раҳбар ходимлари махсус курсларда ўқитилди, тегишли кадрлар танланмоқда ва тайёрланмоқда. Рўйхатга олиш билан боғлиқ масалалар юзасидан аҳоли ўртасида оммавий-тушунтириш ишлари кучайтириб юборилди. Шаҳарлардаги аҳоли яшайдиган жойларнинг рўйхати ва чегаралари асосан аниқланди, кўчаларнинг номлари, ҳовли-жой ва квартираларнинг номерлари тартибга солинди, аҳолини жорий ҳисобга олишнинг тўлалиги ва тўғрилиги текшириб кўрилди. Зарур картография материали тайёрланди, хонадонлар ва қишлоқ аҳоли пунктларининг рўйхатлари солиштириб кўрилди.

Аҳолини рўйхатга оладиган ходимларнинг нормал ишлаши ва рўйхатга олиш материалларини сақлаш учун бинолар, ускуналар ажратилмоқда, транспорт ва алоқа таъминоти масалалари ҳал қилинмоқда. Маҳаллий статистика органлари рўйхатга олиш учун зарур ҳужжатлар ва воситалар билан тўлиқ таъминланди.

Ҳамма жойда тузилган аҳолини рўйхатга олишга кўмаклашувчи комиссиялар тайёргарлик тадбирларини амалга оширишда зарур ёрдам бермоқдалар. Республиканинг бориш қийин бўлган районларида аҳолини рўйхатга олиш муддатидан илгари тугалланди.

Шу билан бирга Марказий статистика бошқармаси органларининг умумдавлат аҳамиятига молик бўлган ана шу муҳим тадбирга тайёргарлик кўриш соҳасидаги ишида камчилик ва нуқсонлар бор. Чунончи, рўйхатга олиш иши билан шуғулланувчи асосий кадрлар — инструктор-контролёрлар ва ҳисобчиларни танлаш ва тасдиқлаш иши суст олиб борилмоқда. Рўйхатга олувчи ходимларни ажратишга юзаки ёндашиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Ўтказиладиган аҳоли рўйхатининг вазифалари ва мақсадлари тўғрисида аҳоли ўртасида оммавий-тушунтириш ишлари ҳамма жойда ҳам актив равишда олиб бориляпти, деб бўлмайди.

Айрим халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари ва уларнинг коммунал-уй-жой хизмати бўлимлари, аҳоли рўйхатига кўмаклашувчи комиссиялар шаҳарлардаги аҳоли яшайдиган жойларнинг кўча хўжалигида мунтазам равишда тартиб сақланишини суст кузатмоқдалар. Кўчаларнинг номларини тартибга солиш, уйлар ва квартираларни номерлаш ишлари ҳали тугаллангани йўқ. Бир қанча жойларда картография материаллари сифатсиз бажарилган. Баъзи районларда ва шаҳарларда рўйхатга олиш бўлимлари, участкаларнинг инструкторлари жиҳозланган бинолар, транспорт ва телефон алоқаси билан таъминланмаган.

Паспорт режимига риоя қилиш, туғилганлар ва вафот этганларнинг рўйхатларини тўла қайд этиш соҳасидаги бузилишлар бартараф этилмаган, бунинг оқибатида аҳолининг механик ва табиий ҳаракатини ҳисобга олишда ноаниқликларга йўл қўйилмоқда. Фарғона, Тошкент областларида ва Қорақалпоғистон АССРда ана шундай фактлар мавжуд.

Область, шаҳар, район партия комитетлари ва маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари рўйхатга тайёргарлик кўришга ҳали етарлича эътибор бермаяптилар, топширилган иш учун масъул бўлган кадрларга нисбатан зарур талабчанлик қилмаётирлар, меҳнат коллективларида ва гражданларнинг истиқомат жойларида оммавий-сиёсий ишларни суст олиб бормоқдалар, бўлажак рўйхатнинг аҳамиятини тушунтириш учун лекция пропагандасидан, оммавий ахборот воситаларидан тўлиқ фойдаланмаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область, шаҳар ва район партия комитетлари зиммасига аҳоли рўйхатига тайёргарликнинг бориши устидан контролликни кучайтириш, рўйхат ходимларини ўз вақтида ва сифатли танлаш, тасдиқлаш ва ўргатишга асосий эътиборни қаратиш мажбуриятини юклади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия комитетларига аҳоли ўртасида, хусусан истиқомат жойларида рўйхатнинг мақсад ва вазифалари, унинг сиёсий ва халқ хўжалигидаги аҳамияти тўғрисида оммавий тушунтириш ишларини яхшилаш чораларини кўриш, бунинг учун лекциялар, суҳбатлардан, матбуот, радио, телевидениедан шунингдек, виставкалар, витриналар, стендлардан ҳамда кўргазмали агитациянинг бошқа шаклларидан кенг фойдаланишни топширди. Партия, совет. касаба союз ва комсомол ташкилотларининг раҳбар ходимлари, шунингдек маданий оқартув муассасаларининг ходимлари, «Билим» жамиятининг аъзолари ва партия-совет активи кенг кўламда мана шу тадбирларда актив иштирок этишга жалб қилинсин.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, халқ депутатлари область ва Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитетларига Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказишга тайёргарликнинг аҳволи қандай эканлигини ҳар бир район, шаҳар бўйича 1978 йил 15 ноябргача бўлган муддат ичида кўриб чиқиб, шу ишдаги камчиликларни бартараф этиш борасида зарур чораларни кўриш таклиф этилди. Рўйхат кадрларини танлаш ва тасдиқлаш белгиланган муддатгача тугаллансин, рўйхатга олишни ўргатиш, тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш вақтида улар асосий иш жойларидан ўз вақтида озод қилинсин. Шу йил ноябрь ойи мобайнида шаҳарда истиқомат қилувчи кишиларнинг адресларини тартибга солиш ишлари бажарилсин. Янги қурилган уй-жойлар мавжудлиги ва эски хонадонлар бузилганлиги муносабати билан шаҳарларнинг схематик планлари узил-кесил аниқлансин. Рўйхатга олишга кўмаклашувчи комиссияларнинг фаолиятини активлаштириш, рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш тадбирларини ўтказишга ва оммавий тушунтириш ишларига уларни кенг жалб этиш лозим. Қарорда таъкидланадики, шу йил 1 декабргача ҳамма жойда рўйхат олиш бўлимлари ва инструкторлик участкаларини зарур мебели ва телефон алоқаси бўлган бинолар билан таъминлаш, шунингдек улар учун рўйхатни ўтказиш ва бу ишни кузатиб чиқиш даврида уларга транспорт воситаларини ажратиб бериш керак.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, ЎзТАГга Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш масалаларини мунтазам ёритиш таклиф этилди.

ЭНГ МУҲИМ ОБЪЕКТЛАРДА

«Узпромвентиляция» тресги бинокорлари пойтахтнинг энг муҳим объектларида меҳнат қилишмоқда. Қурилиш жараёнларининг яхши ташкил этилиши, ватанпарварлик ташаббуслари асосида меҳнат қилиниши туфайли монтажчи вентиляциячилар юксак кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар.

Коллектив беш йилликнинг уч йили планини муддатидан илгари бажарди. Трест монтажчилари кино-концерт зали, область ижроия комитетининг маъмурий биноси, Қорасув массивидаги турар жой бинолари қурилишида юксак суръатда меҳнат қилишяпти.

Социалистик мусобақада Тошкент монтаж бошқармасининг Эргаш Отаев, Владимир Абрамов, ишга тушириш-созлаш бошқармасининг Владимир Махамов бошлиқ бригадалари пешқадамлар сафида бормоқда. Бу бригадалар СССР Конституцияси куни арафасида уч йиллик топшириқни бажаришган.

Трест коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охирига қадар планга қўшимча уч ярим миллион сўмлик қурилиш ишларини бажаришга аҳд қилди. Бу уларнинг Улуғ Октябрнинг 61 йиллик байрамига туҳфаларидир.

«ЯШИЛ КОНВЕЙЕР»-ГА — КЕНГ ЙЎЛ!

Ишни аниқ ташкил этайлик

Бу йил куз эрта келди. Серқуёш кунлар совуқ ва ёмғирли кунлар билан алмашинди. Бу ишларнинг ҳаммаси дала меҳнаткашларидан далалардаги сабзавот ҳосилини ўз вақтида йиғиб-териб олишни тақазо этади. Савдо тармоқлари ишчилари эса ана шу қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ўз вақтида жамғаришлари даркор.

«Ташплодоовощ» бирлашмасининг Октябрь район улгуржи-чакана савдо идораси коллективи зиммалрига олган топшириқни муваффақиятли адо этишмоқда. Ишни тўғри ташкил қилиш барча маҳсулотларни планда кўрсатилганидан ортиқ қилиб бажаришни таъминлайди. Ҳозиргача бу ерда 3 минг тонна помидор жамғарилди Фақат 1-комбинат омборхонасини ўзида 10 минг тоннага яқин олма. пиёз. сабзи ва бошқа маҳсулотлар жамғарилди.

Аммо шаҳримиздаги кўпчилик районларда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва жамғариш яхши ташкил этилмаган. Октябрь ойининг ҳар бир кунидан унумли фойдаланмаслик йиллик планни бажармасликка олиб келади. Ҳамза район улгуржи-чакана савдо идорасида маҳсулот тайёрлаш ва жамғариш ишлари яхши эмас. Киров районида ҳам шундай ҳолни кўриш мумкин.

Бу улгуржи-чакана савдо идораси раҳбарларини ишни яхши тўғри ташкил этмаётганликларини кўрсатади Бундай камчиликларга тезда барҳам бериб. зиммага олган топшириқни ўз вақтида бажаришга эришиш лозим.

ШАҲРИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ҚИШ МАВСУМИГА САБЗАВОТ ТАЙЕРЛАШ, ЖАМҒАРИШ, САҚЛАШ ВА ҚАЙТА ИШЛАШ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ТУҒРИСИДАГИ МАЪЛУМОТ

Мавсум бошидан бери (процентларда)

Районлар	Тайёрлаш	Жамғариш	Қайта ишлаш
Акмал Икромов		42,3	
Киров	80,1	67,7	58,9
Куйбишев	77,7	62,7	53,9
Ленин	83,4	55,9	50,1
Октябрь	106,6	68,7	57,1
Собир Раҳимов	95,9	69,2	41,6
Сергели	89,5		
Фрунзе	87,1	53,9	39,9
Ҳамза	70,0	54,6	36,5
Чилонзор	92,7	68,7	57,5
Шаҳар бўйича	86,4	60,0	49,1

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 23 октябрь куни Кремлда АҚШ давлат секретари С. Вэнсни қабул қилиб, у билан суҳбатлашди.

Суҳбат чоғида СССР билан АҚШ ўртасида стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида битим имзолашга тааллуқли масалаларни муҳокама қилишга асосий эътибор берилди.

● АҚШ давлат секретари Сайрус Р. Вэнс 24 октябрь куни Москвадан жўнаб кетди.

● Халқ соғлиғини сақлашни ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун соғлиқни сақлаш ва медицина саноати ходимларидан катта бир группасига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиб, Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширилади.

Ватанимизнинг юксак мукофотини олишга сазовор бўлганлар орасида Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги 4-бош бошқарма марказий поликлиникасининг врачи Валентина Александровна Распопова (Тошкент шаҳри) бор.

СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК — АСОСИЙ ШИОРИМИЗ

Чирой очган соҳил

Ўзбекистон ССР сув хўжалиги ва мелиорация министрлиги ташкилотлари қурилаётган объектларда сифат ва самарадорликни ошириш юзасидан тармоқ бўйича Бутуниттифоқ конкурсида қатнашмоқдалар. Жумладан «Ташоблмелиоводстрой» бирлашмасига қарашли 5-кўчма механизациялашган колонна коллективи конкурсда иккита объект билан қатнашяпти.

Объектлардан бири шаҳримиздан ўтувчи қадимий Қорасув канали бўлиб, унинг ўнг соҳилини қайта реконструкция қилиш керак эди.

Кўчма механизациялашган колонна коллективи канал бўйларини тартибга келтириш жараёнида катта ишларни амалга оширди. Қирғоқ бўйлаб кенглиги 4 метр, қалинлиги 20 сантиметрлик темир-бетон плиталар ётқизилиб, йўлка қурилди. Канал тубига тош ётқизилди. Қирғоқлар эса нураб кетмаслиги учун темир-бетон плиталар билан қопланди.

Канални реконструкциялаш ишларида тажрибали қурувчи Улуғ Ватан уруши ветерани А. Буликин раҳбарлигидаги участканинг И. Сандқулов бошчилигидаги бетончилар ва В. Мячин бошчилигидаги экскаваторчилар бригадаларининг аъзолари жонбозлик кўрсатишди.

БУГУН

канални реконструкциялаш ишларини муддатидан илгари бажарган қурувчилар орасида хушхабар тарқалди. Давлат комиссияси объектни «аъло» баҳо билан қабул қилди.

А. Буликин раҳбарлигидаги участка коллективи «Аччиқсой» коллектори, «Рамадон» каналини ҳам қайта қуриб, «аъло» баҳо билан топширган. Бутуниттифоқ конкурсига тақдим этилган навбатдаги объектда амалга оширилган ишларнинг юқори баҳоланганлиги қурувчиларни янги муваффақиятлар сари чорлаяпти.

Т. ШОЮСУПОВА,
«Узоргтехстроймеханизация» тресги ходими.

• *Иш тажрибасидан*

Яқин ҳамкорликда

Ҳамза район халқ контроли комитети ўз фаолиятини район ижроия комитетининг доимий комиссиялари, «комсомол прожекторлари», касаба союз ташкилотларининг тегишли комиссиялари билан яқиндан ҳамкорликда олиб бормоқда.

Район халқ контроли комитетида. группа ва постларда маҳаллий комитетлар ва комсомол прожекторчилари активлари билан иш олиб боришда катта тажриба тўпланган. 1977—1978 йилларда халқ назоратчилари томонидан район ижроия комитетидаги доимий комиссияларнинг аъзолари ҳамда комсомол прожекторчилари иштирокида 17 оммавий текширув ўтказилди. Текширувларнинг ҳаммаси юксак самаралилиги ва яхши натижаси билан ажралиб турди. Бу текширувларда 2700 дан ортиқ киши қатнашди.

Районнинг 37 корхона ва ташкилотида иқтисодий тежамкорлик бўйича ўтказилган кўрикда хом ашё ва материаллардан хўжасизларча фойдаланиш ҳамда талон-тарож қилиш фактлари очилди ва бартараф этилди. Комитетга материаллар ва ёнилғи-энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишга қаратилган 470 дан ортиқ таклиф тушди. Бу таклифларни жорий этиш корхоналар коллективларига район бўйича 47 минг тонна шартли ёнилғи, 483 тонна нефть маҳсулотлари. 72 минг киловатт-соат электр энергияси. 2268 тонна қора металл прокати тежаш имконини берди.

Район халқ контроли комитетининг ташкилий ишлар бўлими корхона ва ташкилотлардаги халқ контроли группаларига методик ёрдам кўрсатмоқда.

Ишда Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Подъёмник», «Ташсельмаш» заводлари, қоғоз комбинати ва бошқа йирик саноат корхоналарининг жамоатчилик ташкилотлари билан халқ контроли группалари ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатилди. Рейд ва текширувлар мавзуи назоратчилар томонидан ишлаб чиқариш манфаатдорлиги ва эҳтиёжидан келиб чиқиб танланади. Масалан, «Подъёмник» заводида ишлаб чиқариш цехларини материаллар, технологик жиҳозлар билан таъминлаш, меҳнат интизомининг аҳволини текшириш юзасидан рейд ўтказилди. Бу масалалар юзасидан оқилона тавсияномалар берилди.

Халқ контроли район комитети йилнинг қолган даврида ҳам кўпгина тадбирларни амалга оширишни кўзда тутган. Шу билан бирга халқ контроли группалари раислари ҳамда «КП» штаблари бошлиқларининг текширувлар ва рейдлар самарадорлигини бундан буён янада оширишга қаратилган кўшма семинарлари ўтказилади.

М. КАРИМОВ,

шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ГРУППА ВА ПОСТЛАРДА

Илғорлардан ўрнак олиб

Илғор халқ контроли группаларидан ўрнак олган 1-цех халқ контролининг группаси «Миконд» заводида муваффақиятли иш олиб бормоқда. Меҳнат интизомини бузиш, ускуналарнинг бекор туриб қолиши, электр энергияси ва ёнилғи исрофгарчилиги каби камчиликларнинг биронтаси ҳам назоратчилар диққатидан четда қолмайди.

Цех назоратчилари ишини кичик бир мисолда кўрсатиб ўтмоқчиман. Улар цехда ҳар куни биттадан кам штамп тайёрланаётганлигини аниқладилар. Бу йиғилиб, ойда —25 штамп бўлади. Бир йилда эса 15 минг сўм зарар кўрилар экан. Демак цех раҳбарлари бу ҳақда ўйлаб кўришлари керак.

Халқ назоратчилари эътибор беришлари лозим бўлган камчиликларни айтиб ўтишга тўғри келади. Булар — станок ишчиларининг тушлик овқатга чиқишда чироқни ўчирмасликлари. сувдан тежаб-тергаб фойдаланилмаслик, станок ишчиларининг сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришлари. зарур деталларнинг диаметри ва размери мос келмаслиги каби камчиликлардир.

Цех назоратчилари ўз ишларини сифат ва самарадорликни ошириш талабларига мослаб олиб бормоқдалар ва илғорларга тенглашмоқдалар.

М. МАКАРКИН,

«Миконд» заводи 1-цехи халқ контроли группасининг раиси.

• *Назоратчилар вахтада*

ОҚИЛОНА ИШ ЮРИТАЙЛИК

Фрунзе районн меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликка юксак марраларни белгилашган: саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни 22 процент кўпайтириш, меҳнат самарадорлиги ва сифатини ошириш кўзда тутилган.

Янги қурилишлар ҳамда ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш учун йил сайин кўплаб маблағ ажратилмоқда. Янги қувватлар ишга тушмоқда, экспериментал фурнитура-пластмасса заводида янги цех қуриб битказилди, 1-темир-бетон буюмлари заводида янги цех фойдаланишга топширилади ва ҳоказо.

Бу йил ишга тушириладиган энг муҳим объектларда халқ контроли группалари раисларининг Советлари тузилди ва муваффақиятли иш олиб бормоқда. Советга объектда банд бўлган буюртмачи, бош пудратчи ва ёрдамчи пудратчи қурилиш ташкилотларидаги группаларнинг раислари аъзо бўлиб киришган. Советнинг асосий вазифаси — қурилиш графигининг бажарилишини таъминлашда, ишни ташкил этишни такомиллаштириш да, материал ва меҳнат ресурсларидан, қурилиш машина ва механизмларидан оқилона фойдалнишда ёрдам кўрсатишдан иборат.

Районимизда ишлаётган кўпгина қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишди ва уни шараф билан адо этишмоқда. Шунга қарамай, баъзи бир қурилиш майдонларида социалистик мажбуриятларгина эмас. балки ишга тушириладиган объектни қуриб битказиш ҳам хавф остида қолмоқда.

Абразив комбинатининг олмос синтези цехини реконструкция қилишда мураккаб вазият вужудга келди. Бу ердаги ишчи кучларини ва ресурсларни бошқа объектларга буриб юбориш, иш графигига риоя қилмаслик. иш вақтидан. машина ва механизмлардан унумли фойдаланмаслик сабабли планлар муттасил бажарилмади. Давлат интизомини бузиш ҳоллари бўлди. «Главташкентстрой» 3-трестнинг бош пудратчи 36-қурилиш бошқармаси (бошлиғи М. Палтиевич) бу мураккаб аҳволни бартараф этиш, ёрдамчи пудратчи ташкилотлар ишларини мувофиқлаштириш юзасидан тадбирлар белгиламаяпти. Масалан, «Таштрансспецстрой»нинг 2-қурилиш бошқармаси канализация тармоқларини улаш, ободонлаштириш ишларини ташкил этмаган. Натижада бошқарма 20 минг сўм маблағни ўзлаштира олмади. 3-трестнинг 44-қурилиш бошқармаси, «Энергомонтаж» бошқармаси, «Узэлектромонтаж» трестининг 1-Тошкент монтаж бошқармаси, «Стальмонтаж» бошқармаси ишчилари ҳам планни барбод этдилар.

Кабель маҳсулотлари, технология ускуналари, комплектланадиган деталлар объектларга ўз вақтида етказиб берилмайди. «Главташкентстрой»нинг саноат корхоналари бошқармаси ишнинг бир меъёрда боришига ҳалақит бермоқда. Бу бошқарма темир-бетон буюмларни ўз вақтида етказиб бермаяпти.

Бош пудратчи бошқа қурилиш ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорликни яхши йўлга қўйиши. олмос синтези цехи қурилишида фаол иш олиб бориши керак. Шундай қилингандагина халқ хўжалигининг бу муҳим объекти белгиланган муддатда ишга туширилиши мумкин.

Р. ПОДМАРЕВ,

Фрунзе район халқ контроли комитетининг раиси.

НАЗОРАТЧИЛАР ЁРДАМИДА

«Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 2-цехи халқ назоратчилари ўз зиммаларидаги вазифаларини шараф билан адо этишмоқда. Уларнинг ёрдамида қатор камчиликлар барҳам топди. Масалан, бир вақтлар корхонада ишга кечикиб келувчилар тез-тез учраб турарди. Халқ назоратчилари бу масала юзасидан кантролликни ўз зиммаларига олдилар. Ишга кечикиб келувчилар билан суҳбатлар ўтказишди. Уларни «Игна» номли сатирик деворий газетада танқид қилдилар. Натижада корхонада меҳнат интизоми анча мустаҳкамланди.

Халқ назоратчилари маҳсулот сифатини яхшилашда ҳам ўз ҳиссаларини қўшишмоқда. Ҳафтанинг ҳар душанба куни назоратчилар сифат бўйича ўтказиладиган рейдларда актив қатнашадилар. Текширув вақтида кўзга ташланган у ёки бу камчиликлар ҳақида конкрет тадбирлар белгиланади. Жумладан, яқинда ишлаб чиқариш участкаларининг бирида бракка йўл қўйилди. Халқ назоратчилари дарҳол бу иш юзасидан текширув ўтказдилар. Аниқланишича ишлаб чиқаришнинг бу муҳим участкасида юқори мутахассисликка эга бўлмаган ёш ишчилар ишлашар экан.

Корхона назоратчиларнинг кўплари мураббийлар ҳисобланишади. Масалан, Валентина Александровна Александрова 20 йиллик иши давомида ўнлаб ёшларни тарбиялади. Эндиликда унинг шогирдларидан Люба Муршеева. Фотима Аҳмедова, Наташа Коврижина, Люда Горбунова ва бошқалар ўз устозлари қатори ишлаб смена топшириқларини ортиғи билан адо этишмоқда.

СУРАТДА: халқ назоратчиси Валентина Александровна Александрова ёш ишчилар билан суҳбатлашмоқда.

Р. Загратдинов фотоси.

ИШ ВАҚТИ ЗОЕ КЕТМАСИН

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва маҳсулот сифатини оширишдек муҳим вазифасини ҳал этишда иш вақтидан унумли фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва қўл меҳнати талаб қиладиган ишларни механизация зиммасига юклаш муҳим аҳамият касб этади. Шундай экан бу масала район саноат корхоналари ишлаб чиқаришида қандай йўлга қўйилган?

Ана шу масала Собир Раҳимов район халқ контроли комитети назоратчиларини қизиқтирди. Бунинг учун республика енгил саноат министрлигининг металлни қайта ишлаш ишлаб чиқариш бирлашмаси корхонаси танлаб олинди.

Металлни қайта ишлаш ишлаб чиқариш бирлашмасининг цех ва участкаларида меҳнат унумдорлигини ошириш, қўл меҳнатини механизациялаштириш, иш вақтидан унумли фойдаланиш борасида маълум даражада ишлар амалга оширилган. Ҳар йилгидек, зарбдор йилда ҳам маҳаллий комитет билан биргаликда ишлар тартиби графиги тасдиқланган. Иш куни 7,5 соат, ойнинг кейинги икки шанбалиги эса, иш куни деб белгиланган. Касаба союз комитети ва маъмурият ишчиларни корхонага, ишдан сўнг турар жойларига олиб бориб қўйиш учун бир автобус ва икки автомашинани улар хизматига бериб қўйган. Шунингдек, меҳнат унумдорлигини ошириш, қўл меҳнатини механизациялаштириш ҳамда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар хилини янгилашга қаратилган ташкилий-техника тадбирлари плани тасдиқланган.

Зарбдор йилга белгиланган план топшириқлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятлар ишчилар томонидан муваффақиятли адо этилмоқда. Тўққиз ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш плани бажарилди. Планга қўшимча кўплаб маҳсулот реализация қилинди. Бу корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар турини ҳисобга оладиган бўлсак, қўл меҳнатининг кўп талаб қилиниши хеч кимга сир эмас. Назоратчилар олиб борган текширувлар натижасида металлни қайта ишлаш бирлашмаси хизмат фаолиятида бир қатор камчиликлар мавжудлиги аниқланди.

Масалан, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан бир оз камайган. Маданий-рўзғор буюмлари, пўлатдан, оқ тунукадан, алюминийдан металл идишлар ишлаб чиқариш плани бажарилмай келинмоқда. Шунингдек, корхонада иш ҳақи фонди ортиқча сарфлаб юборилган. Меҳнатни нормалаштириш ҳам талаб даражасида эмас. Бирлашмада 3276 нормадан атиги 467 таси ёки 14,3 проценти техникавий асосланган. 1978 йил учун кўриб чиқилган ва тасдиқланган вақт нормаси бажарилмаяпти. Масалан, бирлашмада 22698 норма соат вақт ҳамда иш ҳақидан қарийб 13 минг сўмликка яқин тежаш планлаштирилган эди. Бу рақамларнинг бажарилиши ҳам белгиланганидан орқада қолмоқда.

Корхонанинг штамповка, механизация цехларини мустасно қилганда, унинг цинк, эмаль идишлар цехларида ва бошқа участкаларда қўл меҳнати кўплаб талаб қилинмоқда.

Бирлашмада М. Д. Лихачева раислик қилаётган халқ контроли комитетида 87 назоратчи иш олиб бормоқда. Улар ўз фаолиятларини яхши йўлга қўйганларида бундай камчиликларнинг олди олинган бўлур эди. Бирлашма ишчилари ва инженер-техник ходимларининг рационализаторлик фаолиятини активлаштириш юзасидан суст иш олиб борилмоқда. Акс ҳолда 1100 кишилик коллектив ўртасида йилига ўртача 22 та эмас. балки кўпроқ рационализаторлик таклифи тушган бўлур эди. Шу йилнинг ўтган саккиз ойи мобайнида 13290 одам куни йўқотилди. Бу, 74 кишининг ёки умумий ишчилар сонининг 6,8 процентининг бутун давр мобайнида ишга чиқмаганлигига тенгдир.

Камчиликлар корхона бош инженери А. С. Кулагин, халқ контроли бош группаси раиси М. Д. Лихачевалар иштирокида Собир Рахимов район халқ контроли комитетида кўриб чиқилди. Корхона раҳбарлари иш вақтидан унумли фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва қўл меҳнатини механизациялаштириш устидан етарли даражада назорат олиб бормаганликлари учун огоҳлантирилди.

Бу масала бирлашманинг икки цех ва етти участка бошлиқлари, раҳбар ходимлари ўртасида кенг муҳокама этилди. Қиш даврида корхонанинг бир меъёрда ишлашини таъминлаш учун ишчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, қўл меҳнатини механизациялаштириш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқилди.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

ОБЪЕКТЛАР ЎЗ ВАҚТИДА ИШГА ТУШИРИЛСИН

БЕПАРВОЛИК

ШАҲАР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИ ВА «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТАСИНИНГ ЕНГИЛ САНОАТНИНГ ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАРИ ҚУРИЛИШИ ҚАНДАЙ БОРАЕТГАНИ ЮЗАСИДАН ЎТКАЗГАН РЕЙДИ.

Ҳар бир катта ва кичик иш бирон нарсадан бошланади. Хўш, қурилиш нимадан ва қандай бошланади? Кўп сонли тартибсизликлар, қурувчилар, таъминотчилар, материал етказиб берувчилар томонидан йўл қўйилган хатолар бошланган дастлабки бўш звенони қандай қидириб топиш мумкин?

Кўн-галантерея буюмлари ва спорт товарлари комбинати, тўқимачилик институтининг ётоқхонаси ва 1-пойафзал фабрикасининг янги ишлаб чиқариш корпуси қурилиши чўзилиб кетганлигининг сабабини аниқламоқчи бўлган рейд бригадамиз ўз олдига шуни биринчи масала қилиб қўйди.

Шовқин кўп-у... иш йўқ

Кўн-галантерея буюмлари ва спорт товарлари комбинати қурилишида механизмлар шовқин-сурони қулоққа чалинади. Бундай қараганда объектда кишилар етарлидек туюлади. Гоҳ у. гоҳ бу жойда металл конструкциялари, темир-бетон буюмлар уюлиб ётибди. Бир сўз билан айтганда. қурилиш тўхтаб қолмаган, қиладиган ишлар кўп. Хўш, буюртмачи вакили, енгил саноатнинг қурилаётган комбинат дирекцияси директори Виктор Константинович Жадовнинг нимадан кўнгли тўлмаяпти.

— Комбинат кўп сонли объектлари қурилишининг юз фоиз битказилиши келаси йилнинг учинчи кварталида таъминланиши керак, — дейди директор.— Лекин «Главташкентстрой»нинг 6-тресги 33-қурилиш бошқармаси пудратчилари ҳамда ёрдамчи пудратчиларнинг бугунги кунда қилаётган ишларига назар ташлар эканмиз, комбинатнинг белгиланган муддатда битиши хавф остида.

Бош пудратчи ва ёрдамчи пудратчи иш фаолиятини характерлаб берувчи ҳужжатларни варақлаб, қилинган ишларни сарҳисоб қилиб, қурилаётган комбинат директори айтганларига қўшилдик.

Бир неча рақам. Шу йилнинг январь—сентябрь ойларида қурилишда планлаштирилган 1.295 минг сўм ўрнига жами 834 минг сўм. ёки йиллик планнинг 63 проценти ҳажмида маблағ ўзлаштирилди. Қурилиш-монтаж ишлари 64 процентда қолиб кетди. Буюртмачи томонидан ускуналар монтажи учун ажратилган 900 минг сўмдан 209 минг сўмлик ускуналар монтаж қилинган.

Планлаштирилган 111 киши ўрнига, объектда ҳар куни ўттизга етар-етмас ишчи меҳнат қилмоқда. «Главташкентстрой»нинг саноат корхоналари бошқармаси 9 ойда объектларга 1,5 минг кубметр кам йиғма темир-бетон етказиб берди.

Баъзи-бир ёрдамчи пудратчи ташкилотлар ишга тушириладиган объектга тўла бепарволик билан қарамоқдалар. «Ташсантехгазмонтаж» тресги эса ажратилган 40 минг сўм маблағдан бугунги кунда бир тийинини ҳам ўзлаштирмаган. 6-трестнинг 47-қурилиш бошқармаси пардозчилари 69,2 минг сўмлик ҳажмдаги ишдан атиги 600 сўмлигини бажарганлар.

6-трест саккиз ой мобайнида қурилишга 900 куб-метр бетонни кам етказиб берди.

— Ҳамма автомашиналар етишмаслигини сабаб қилиб кўрсатади,— дейди 6-трест ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Н. Чариков.

Хўш, бўлмаса бош пудратчи ўрнига ким қурилишни узлуксиз бетон билан таъминлаб туриши керак? Автотранспортчиларда н белгиланган миқдорда автомашиналар талаб қилиш, талаб қилганда ҳам бугунгига нисбатан қатъийроқ талаб қилиш керак. Ёрдамчи-пудратчиларга нисбатан бирмунча қатъийроқ чора таъсирини қўллаш керак. Чунки улар иш фронти бўла туриб, ўз фаолиятларини активлаштирмаяптилар.

Ишга тушириладиган объектда эса ишлар тиқилиб ётибди. Бош ишлаб чиқариш ҳамда маъмурий-маиший корпусларда, ёрдамчи цехлар, ошхона ва бошқа объектлар блокида умумий қурилиш ишларини ниҳоясига етказиш зарур. Шунга қарамай, «Главташкентстрой»нинг саноат корхоналари бошқармаси шу пайтгача темир-бетон конструкциялари монтажини етказиб бермаяпти. Бу бошқарма ўз маҳсулотларини қурилишларга тўлиқ комплектланмаган ва кам миқдорда етказиб бераяпти.

— Маҳсулотларнинг камлиги ва тўла комплектлашмаганлиги, — ҳали бу камчиликларнинг урвоғи, дейди В. Жадов. Биз бугунги кунгача 70 минг сўмлик брак ишни қайтадан тузатиб чиқдик. «Главташкентстрой»нинг 6-темир-бетон буюмлар заводи индустрия буюмларни қўпол ва ностандарт қилиб тайёрламоқда.

Буюртмачи ва бош пудратчилар коллективининг айтишича, қурилишдаги ишларни эплаштириш мумкин. Агар объектда бепарволикка. хўжасизликка ўрин қолдирилмасагина, комбинатнинг ишга туширилиши муқаррар. Фақат шундай шароитдагина муваффақиятга эришиш мумкин. Ниҳоят сўздан амалий ишга ўтиш пайти келди.

Сувоқчи нега ухлаяпти?

Тошкент тўқимачилик институтининг ўқув корпуси яқинида тўқимачилик комбинатидаги кам оилали кишилар учун ётоқхона қурилмоқда. Бугунги кунда қурилишда ёпирилиб ишланмоқда. «Главташкентстрой» 153-тресги 3-қурилиш бошқармасининг бош пудратчи ишчилари техника хавфсизлиги қоидасига риоя қилиш кераклигини унутиб. «юксак марра» сари одимлашмоқда.

— Ҳамма куч ва имконият планни бажаришга сафарбар этилган бир пайтда. бино қурилишида ҳимоя кийими кийиш тўғрисида қандай қилиб ҳам сўз юритиш мумкин, — деб ажабланди участка прораби Р. Ли.

Ҳа. Объектда ишлар қизғин. Аввал ётоқхонани сентябрь ойига топшириш планлаштирилган эди. Кейин муҳлат октябрга кўчирилди. Хўш. бунга улгурилдими? Қурилиш-монтаж ишлари учун планлаштирилган 215 минг сўмдан 80 минг сўмдан сал кўпроқ ўзлаштирилди. 3- ва 4-қаватларга ғишт теришни ниҳоясига етказиш. бинони пардоздан чиқариш, инженерлик коммуникациялари ўтказиш каби ишлар қолди.

Иш қизғин. Бино ичидаги хоналардан бирига бош суқиб нимани кўрдик? Ўтирган ҳолда, деворга суяниб, қўлида андавасини ушлаб ухлаётган ишчини кўрдик. У кўзини очиб, бизга боқар экан. ўзича вазиятни тушунтира кетди.

— Бари-бир мен бажарган ишни қайтадан қилишга тўғри келади. Мен сувашга сувадим, эртага эса сантехниклар ва электрчилар келиб, сувалган жойдан тешик очишади. Коммуникация ўтказиб кетишгач, қайтадан сувашга тўғри келади. Бизда технология шундай йўлга қўйилган...

Техника хавфсизлиги у ёқда турсин, иш шошқичлигидан технологияга ҳам эътибор берилмай қўйилган. Агар шу йил июнь-август ойларида 3-қурилиш бошқармаси раҳбарлари (бошқарма бошлиғи Т. Хан) ишчиларни ишга тушириладиган объектдан олиб кетишмаганда, қурилиш бир мунча меъёрида борган бўлур эди. Афсуски вақт ўтиб кетди. Энди эса қурувчилар план кетидан қувиб, сифатни унутиб қўйишди.

Ёлғиз қолган прораб

1979 йилдан 1-пойафзал фабрикасида қурилаётган янги ишлаб чиқариш корпусининг икки цехида ўрнатиладиган конвейерлардан йилига 500 минг жуфт пойафзал тушиши керак. Лекин ҳозирги аҳвол бутунлай бошқача: пойафзалчилар мўлжаллашмоқда, қурувчилар эса ишни сустлаштиришмоқда. Очиғини айтганда, ишга тушириладиган объектдаги аҳвол ачинарли.

Аввал ўтмишга бир оз экскурсия қилайлик. Шаҳар халқ контроли комитети ва «Тошкент оқшоми» газетасининг бир йил муқаддам ўтказган рейди фабриканинг ён томонидаги ишлаб чиқариш корпуси қурилиши масаласига тегишли эди. Бош пудратчи — «Главташкентстрой» 3-трестининг 30-қурилиш бошқармаси — қурилиш ишларини суст олиб бораётганлиги учун адолатли танқид қилинган эди.

Ўтган йилги рейдни эслаб ва қурилиш майдонидаги аҳволни таққослаб, бугунги кунда бу ерда бир йил мобайнида ҳеч қанча ўзгариш бўлгани йўқ, деб айтиш мумкин. Бунинг устига объектда прораб А. Аҳмедовдан бошқа ҳеч ким йўқ. 1978 йилда ишга тушириладиган объектнинг қиёфаси бугунги кунда қурилиш чиқиндилари, қотиб қолган цемент уюмлари билан тўлиб-тошган, плиталар орасига қушлар уя қуришган.

— Ишчилар қаерда? — қизиқиб сўраймиз.

— Июнь ойининг бошларида бошқарма раҳбарлари (30-қурилиш бошқармаси бошлиғи А. Кирбалаев) қурилишдаги ҳамма ишчиларни бир мунча заруррок объект бўлган пойафзал фабрикасига олиб кетишди.

Натижада қурилиш-монтаж ишлари учун ажратилган 516 минг сўмдан бугунги кунда атиги 30 минг сўм ўзлаштирилдики, бу йиллик топшириқнинг 8 процентини ташкил этади.

Наҳотки бу кўрсаткичлар трест ва бошқармалар раҳбарларини тегишли хулоса чиқаришга ундамаса?!

Қурувчиларнинг енгил саноатнинг ишга тушириладиган объектлари қурилишида йўл қўйган хатолари бепарволик оқибатидир. Бу, катта давлат ишида аллақачон бошқача йўл тутиш керак эди. Бу йўл «Главташкентстрой» бўлинмаларини 1978 йил халқ хўжалик планларини ва умуман беш йилликни муваффақиятли якунлашда меҳнат ғалабаларига олиб бориши керак.

М. ДЕРЕВШЧУКОВ,

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг инструктори;

В. ЗОЛОТИХ,

шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори;

В. ЭНКЕР,

«Тошкент оқшоми»нинг мухбири.

ТУЯ ГЎШТИ ЕГАН ҚУРИЛИШ

Объективда — хўжасизлик

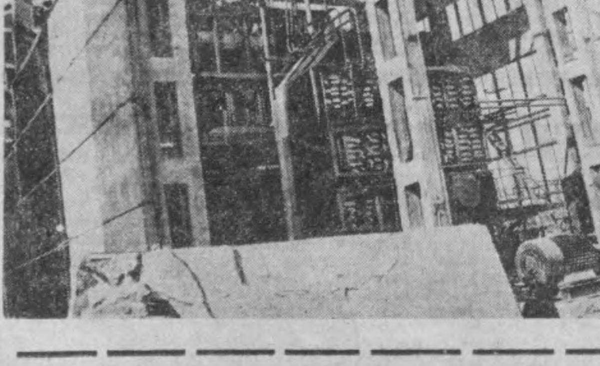

Тошкентнинг шимолий саноат зонасида барпо этилаётган «Промэнерго» корхонасининг 1-цехи қурилиши тўхтаганига икки йил бўлди. Бу ердаги қимматбаҳо деталлар, буғ қозонида занг босиб ётибди. Бош пудратчи — «Главташкентстрой»нинг 159-трести, 9-қурилиш бошқармаси — объект қурилишини тезлаштириш юзасидан тегишли тадбирлар белгиламаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

• *Шаҳар халқ контроли комитетида*

Эскича усулда

Мамлакатимизда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришга, уларнинг сифатини яхшилаш ва хилларини кўпайтиришга тобора катта аҳамият берилмоқда. Афсуски шаҳардаги ҳамма корхоналар ҳам кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш плани ва қабул қилинган мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисида етарлича ғамхўрлик кўрмайдилар.

Шаҳар халқ контроли комитетининг навбатдаги мажлисида металл-фурнитура заводида, миллий чолғу асбоблари ва тамаки фабрикаларида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш давлат планлари ҳамда топшириқнинг бажарилиши юзасидан олиб борилган текширув якунлари муҳокама этилди.

Таъкидланишича, белгиланган 35 номдаги маҳсулотдан 8 тури бўйича план бажарилган. Буюмларнинг хилларини ўзгартириш ва сифатини яхшилаш ишлари яхши йўлга қўйилмаган. Шу сабабли корхона омборхоналарида 7 минг сўмлик ўтмас буюмлар тўпланиб қолган. Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариладиган ускуналар аллақачон эскирган. Шунга қарамай. уларни ўзгартириш тўғрисида амалий чора кўрилмаётир.

Миллий чолғу асбоблари фабрикасида ҳам кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш яхши йўлга қўйилмаган Фабрикада январь—август ойларининг ўзидагина пландагидан 87 минг сўмлик кам маҳсулот ишлаб чиқарилди. Белгиланган ассортиментда савдо ташкилотларига маҳсулот етказиб бериш плани бажарилмайди.

Фабрикада таъминот хизмати яхши иш олиб бормаяпти, ишлаб чиқариш қувватларидан яхши фойдаланилмайди. меҳнат интизоми паст. Масалан. саккиз ойда 563 одам куни прогул қилинган. Ускуналарнинг бекор туриб қолиши сабабли шу даврда 18,5 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилмади.

Тамаки фабрикаси январь-август ойи планини 502 минг сўмлик кам бажарди. Бунинг сабаблари — меҳнат ва технология интизомининг пастлиги. ускуналарнинг сифатсиз ремонт қилинганлиги шулар жумласидан.

Юқорида номлари келтирилган корхоналарнинг раҳбарлари кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни. уларнинг турларини кўпайтириш, сифатини ошириш масалаларига етарлича эътибор бермайдилар, бунинг учун ишлаб чиқаришнинг мавжуд имкониятларидан фойдаланмайдилар, белгиланган тадбирларнинг бажарилиши устидан суст назорат олиб борадилар.

Ишда йўл қўйилган камчиликлар учун шаҳар халқ контроли комитети миллий чолғу асбоблари фабрикасининг директори С. А. Аҳмедовга выговор эълон қилди. Тамаки фабрикасининг директори Х. Жунайдуллаева ва металл-фурнитура заводи директорининг ўринбосари Ю. Б. Капелевич огоҳлантирилдилар.

Мусобақа кундалиги

• МАЖБУРИЯТЛАР ИЗИДАН

Машъаллар олға чорлашяпти

КЎПСТАНОКЧИ ТЎҚУВЧИЛАРНИНГ СЕНТЯБРЬ ОЙИДАГИ ВА БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ИККИ ЙИЛ-У ТЎҚҚИЗ ОЙИДАГИ МУСОБАҚАСИ ЯКУНИНИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ КАСАБА СОЮЗ КОМИТЕТИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ М. В. ЧУБАСОВА ШАРҲЛАЙДИ.

Олдинги ойлардагидек, корхона машъаллари ўнинчи беш йиллик чўққиларини эгаллашда бутун коллективнинг йўлини ёритиб турипшибди. Юксак зичликка қарамасдан уларнинг ҳар бири ўз станокларида ишлаб чиқаришнинг техник жиҳатдан асосланган нормаларини мунтазам ортиғи билан адо этишяпти. Бунга эришиш учун эса улар жиддий қийинчиликларни енгиб ўтишди. Гап шундаки, тайёрлаш бўлимларида малакали ишчилар етишмайди. Шу боисдан тўқув цехларига тандаларни бир маромда етказиб бериш имкони бўлмаяпти. Кўпстанокчилар бутун маҳоратларини ишга солиб, ускуналарнинг мажбуран бекор туриб қолиши ойлик иш натижаларига катта таъсир кўрсатмаслиги учун ҳаракат қилдилар.

Ҳамон Нина Васильевна Ершова юксак унумли меҳнат намунасини кўрсатяпти. Ўзининг 56 станогидан (типовой норма 24) у унумли фойдаланяпти. Агар автомат танда билан жиҳозланган бўлса, у бир секунд ҳам тўхтаб қолмайди. Сабаби, илғор ишчи барча операцияларни жуда оз вақт сарфлаб бажаради. Мана, меҳнатни аниқ ташкил этиш натижаси: сўнгги ойларда у топшириқни 106.5 процент бажаряпти. Беш йиллик бошидан бери планга қўшимча 1,2 миллион метр хом сурп ишлаб чиқарди. Ҳозир 1982 йилнинг июнь ойи ҳисобига маҳсулот топширяпти.

Айниқса комбинатнинг донгдор тўқувчиси В. И. Солдатовага оғир бўлди. Отпуска пайтида унинг станокларида шогирд ишчилар ишлашди. Тажрибали раҳбарлари йўқлиги сабабли улар станоклар қаровини ўрнига қўйиша олмади. Оқибатда Вера Ивановна отпускадан қайтгач бир ойга яқин ўзининг 56 станогини тартибга келтирди. Шундан кейин у яна зарбдор суръат билан ишлаб, нормасини 105.9 процентга етказиб бажариб, маҳсулотнинг 99,9 процентини биринчи сортга топширди. Ҳозир тўқувчининг меҳнат календарида 1982 йилнинг февраль ойи давом этмоқда.

ТОШКЕНТ ТУҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИДАГИ КУП СТАНОКНИ БОШҚАРУВЧИ ИЛҒОР ТУҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИ ТУҒРИСИДА (БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ИККИ ЙИЛ-У ТУҚҚИЗ ОЙИДА)

Кўп станокка хизмат кўрсатиш ташаббускорлари	Хизмат кўрсатаётган станоклар миқдори (аслида)	Ишлаб чиқаришнинг техник жиҳатдан асосланган нормасининг бажарилиши (процент ҳисобида)	Беш йиллик бошидан ишлаб чиқарилган маҳсулот (метр ҳисобида)	Планга қўшимча ишлаб чиқарилган маҳсулот (метр ҳисобида)	Биринчи сортга ишлаб чиқарилган маҳсулот (процент ҳисобида)	Тажриба ўргаииш (неча кишига касб ўргатиляпти).
Н. ЕРШОВА	56	106,5	2041658	1172158	99,4	2
В. СОЛДАТОВА	56	105,9	1979839	1088139	99,9	2
В. КУЗНЕЦОВА	48	100,8	1685564	822564	99,6	1
М. АСЕЕВА	48	104,5	1603755	762955	99,7	—
Д. ҚУЛМАТОВА	48	104,3	1750763	660263	99,9	1
К. АНИКИНА	48	101,7	1442690	593890	99,8	—
А. ВЕРЗИЛИНА	33	104,1	986217	371328	99,9	2

Комбинатнинг энг ёш кўпстанокчи тўқувчиси Дилбар Қулматова бошқа ҳамкасблари қатори ишлаб чиқариш қийинчиликларини бошдан кечиряпти. Лекин унинг ишлаб чиқариш кўрсаткичлари юқорилигича қоляпти. У нормасини 104,3 процентга етказиб. маҳсулотининг 99,9 процентини биринчи сортга топширяпти. Дилбар ўзининг машина паркидан тўла фойдаланишга ҳаракат қиляпти.

Тўқувчи Анна Сергеевна Верзилина сентябрь ойида хом ашё етишмаганига қарамасдан ишлаб чиқариш кўрсаткичларини оширди. Нормасини 104,1 процент бажариб, маҳсулотнинг 99.9 процентини биринчи сортга топширди.

Икки йил-у тўққиз ой топшириғини тўқувчилар В. И. Кузнецова, М. И. Асеева, К. И. Аникина ҳам ортиғи билан адо этишди.

Беш йиллик бошидан бери кўпстанокчилар ўз автоматларидан 11,5 миллион метр газлама тушириб олдилар. Шундан 5,5 миллион метри планга қўшимча тайёрланди. Бу чинакам зарбдор меҳнат натижасидир. Комбинатда юқори зичликда ишлаётган 1145 ишчи машъалларга тенглашиб, юксак натижаларга эришишяпти. Улардан 811 нафари ёшларнинг устози бўлишди. Ҳозир 1010 бошловчи тўқимачи кўп станокка хизмат қилиш тажрибасини ўрганяпти. СССР Конституциясининг бир йиллиги арафасида 33 киши тўрт йиллик топшириқни, 570 киши уч йиллик топшириқни бажарди. Ҳозир кўпстанокчилар Улуғ Октябрнинг 61 йиллигини муносиб кутиб олиш ва беш йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли якунлаш учун бошланган мусобақага бошчилик қилишяпти.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ИССИҚЛИК БИЛДИРУВЧИ ДИАГНОЗ

Украина Фанлар академияси техник теплофизика институтининг олимлари яратган прибор врачларга баъзи мураккаб диагностика методлари ўрнини боса олади. Унинг бир тийинлик чақадек пластинкадан иборат датчигини бемор танасидаги биологик актив нуқталарга қўйиш билан хасталик характери маълум бўлади қўяди. Прибор бемор бадан бетининг нормал баданга нисбатан иссиқлик бериши ошганлиги ёки камайганлигини аниқ қайд этади. (ТАСС).

ПОТОКДА — ПАНТОКРИН

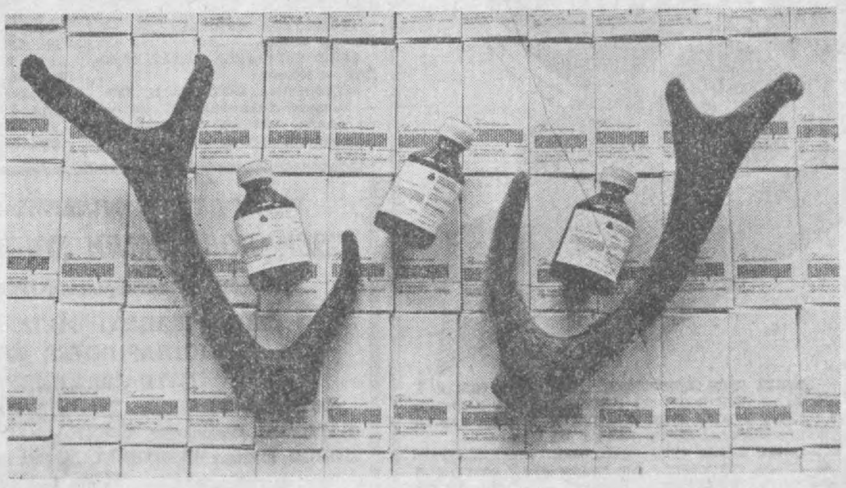

Хабаровск химия-фармацевтика заводи ола буғунинг шохларидан тайёрланган кишини тетиклантирувчи қимматли восита-пантокриннинг (суратда) дастлабки туркумини мамлакатимиз даволаш муассасаларига жўнатди. 150 номда шифобахш препаратларни ишлаб чиқарувчи бу корхона ўз маҳсулотлари билан Узоқ Шарқ, Шимол ва Сибирни таъминлаб келади. Маҳсулотларнинг айрим турлари, шу жумладан пантокрин чет мамлакатларга экспорт қилинади.

А. Галушко фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ШИФОКОР ҚАБУЛИДА

Зотилжам шамоллашдан бошланади

Гўдакнинг ҳамма органлари маълум даражада кичкина бўлса ҳам, бу органлар дастлабки вақтда мукаммал ишламайди, бу нерв системасининг ва ундаги энг муҳим бўлим — бош мия пўстлоғининг ҳали етарли такомил этмаганлигига боғлиқдир. Бу вақтда бола ҳали ташқи муҳитдаги ўзгаришларга мослана олмайди. У гавда ҳароратини бир хилда сақлай олмайди, арзимас таъсирот натижасида совқотади ва иссиқлаб кетади. муайян овқатларни ҳам ҳазм қилолмайди. Шу сабабли гўдак соғлом ўсиши учун, она сутини. онанинг парваришини ва меҳрини талаб қилади. Агар гўдакнинг парвариши бузилса, у тўғри овқатлантирилмаса. ҳар хил касалликларга чалиниши мумкин.

Одатда болаларда тез-тез учраб турадиган касалликлардан бири — зотилжамдир, яъни ўпка яллиғланишидир. Нимжон болалар зотилжам касаллиги билан кўпроқ оғрийдилар. Бола қанчалик ёш бўлса, касаллик шунчалик хавфли ўтади. Зотилжам касаллиги — бронхитдан бошланади. Бола иситмалаб, калта-калта йўталади, ҳаллослайди. баъзи вақтда бурун катаклари керилиб кетади. Баъзи гўдакларнинг лабларини серкўпик сўлак босади, лаблари кўкариб, юзи рангсиз бўлиб қолади. Бундай зотилжам, кўпинча узоқ давом этади, чунки ўпкада янгидан-янги яллиғланиш бўлимлари пайдо бўлади. Зотилжамга йирингли плеврит ёки ўрта қулоқнинг йирингли яллиғланиши қўшилиши мумкин. Бу касалликларнинг қўшилиши боланинг тузалишини жуда қийинлаштириб юборади.

Ҳозирги вақтда сульфамид препаратлар ва антибиотиклар билан даволаш туфайли болаларнинг зотилжам касаллигидан нобуд бўлиши жуда камайди. Бемор бола яхши парвариш қилинса ва врачнинг маслаҳатлари вақтида бажарилса, касаллик эсономон тузалиб кетади.

Касал ётган хонани тез-тез шамоллатиб туриш, болани тоза ҳавода олиб юриш, вақтида, тўғри овқатлантириш билан зотилжам касаллигини енгиш мумкин.

Болаларда тез-тез учраб турадиган касалликлардан яна бири — ўткир респиратор юқумли касаллигидир. Бу касалликни жуда майда микроорганизмлар — вируслар чақиради. Касаллик асосан юқори нафас органларининг шиллиқ пардаларининг яллиғланишидан бошланади. Бунда боланинг тана ҳарорати кўтарилади, тез-тез акса уради бурни оқади. Касаллик бошланишидаёқ муҳим чоралар кўрилмаса. болада зотилжам касаллиги содир бўлади. Шундай касалликка чалинган болаларнинг кўзлари ҳам оғрийди. қулоқларидан йиринг оқади. томоқлари қаттиқ яллиғланади. Касал болалар албатта, инжиқ бўла бошлайди, иштаҳаси йўқолади, уйқуси қочади, безовталанади ва тез-тез энтикиб нафас олади. Бундай ҳолатда дарҳол врачга мурожаат қилиш керак. Касалликнинг олдини олишда унинг дастлабки аломатлари пайдо бўлиши, яъни акса. йўтал, тана ҳароратининг кўтарилиши билан болани дарҳол врачга олиб бориш лозим.

Ота-оналар, бемор болага қарайдиган кишилар уни врач кўргунга қадар ҳамма эҳтиёт чораларини кўриб қўйишлари лозим. Касаллик сабаби аниқлангунга қадар бошқа болаларга касаллик юқмаслиги учун беморни алоҳида қўйиб. уни эмизмаслик ва ҳеч қандай дори ичирмаслик керак. Болага суюқликни кўп ичириш керак, чунки терлаганда. тана ҳарорати кўтарилганда ва қайт қилганда у кўп суюқлик йўқотади. Яхшиси қайнаган сув ёки кўк чой ичирган маъқул. Бемор бола учун ишлатиладиган идиш-товоқ, нарсалар, ўйинчоқларни алоҳида сақлаш, бола ётган хонани вақти-вақти билан яхшилаб шамоллатиш ва намлаб супуриб-сидириш керак.

Ўткир респиратор касаллигининг олдини олишда организмни чиниқтириш муҳим роль ўйнайди. Болаларни ёшликдан бошлаб чиниқтириш, вақтида овқатлантириш ва кун тартибини тўғри ташкил қилиш организмнинг чидамлилигини оширишга ҳам ёрдам беради. Шу сабабли, қуёш. ҳаво ва сув каби табиат эҳсонларидан оқилона фойдаланиш болаларни соғлом ва чиниқтириб ўстиришда катта ёрдам беришини ота-оналар эсда тутишлари лозим. Ҳар бир одам ўткир респиратор касаллиги ва зотилжам касалликларининг олдини олиш тадбирларини пухта бажарса. ўзини ва бошқа болаларни бу касалликлардан сақлаш шубҳасиздир.

М. СОЛИҲОВА,

Ўрта Осиё Педиатрия илмий текшириш институти пульмонология бўлимининг мудири, медицина фанлари кандидати.

ТИББИЁТ ҲАҚИДА ҲИКМАТЛАР

Абу Али Ибн СИНО

Тажрибалардан намуналар

ҚИССА: Абу Али ибн Сино икки қўзи олиб келиб, бирини оғилхонага қўйди, иккинчисини бошқа ерда сақлаб, қаршисига бўрини боғлади, иккала қўзини бир хил парвариш қилди. Иккинчисига кўпроқ марҳамат кўрсатди. Биринчи қўзи кундан-кунга ўсиб-униб, семириб кетди. Иккинчи қўзи эса овқат емай қўйди, озиб-тўзиб, орада сал вақт ўтмай ўлиб қолди.

Ҳисса: Бемор атрофида тетик ва соз шарт-шароит яратилиши керак. Баъзи вақтларда эса музика, ашула, ҳангома, ҳикоя шунингдек ўйин-кулгилар билан беморнинг кўнглини овлаш керак.

Яна битта гап. Бемор қошида у истеҳно қиладиган одам бўлса тағин яхши.

⁂ ⁂ ⁂

Саломатлик учун зарарли нарсалар қуйидагилардир:

1.нобоп турар жой, иқлим ва об-ҳаво:

2. нобоп маиший шароит, айниқса нотўғри овқатланиш.

3. узлуксиз оғир меҳнат.

4. тана тузилишига оид мойилликлар.

5. руҳиятнинг бузилиши.

⁂ ⁂ ⁂

Тиббиёт — одам танасининг тузилишини ўрганибгина қолмай, балки соғлиқни сақлаш ва соғлиқни тиклаш илмидир ҳам.

⁂ ⁂ ⁂

Саломатлик ва беморлик сабабларидан воқиф бўлишга интилиш керак.

⁂ ⁂ ⁂

Соғлиқ ва касаллик сабаблари ҳаёлан эмас, балки тажрибалар гувоҳлигидан аён бўлади. Модомики шундай экан, биз тажрибаларнинг моҳиятига тушуниб етишимиз керак.

⁂ ⁂ ⁂

Лаванглик, бўш мижозликдан ҳаммомда буғланиш керак. Ҳар нарсанинг ўлчови бўлганидек, ҳаммомда бўлишнинг ҳам меъёри бор.

⁂ ⁂ ⁂

Инсоннинг доимий гўзаллиги ва латофати ҳаёдир. Ҳаёсиз юз жонсиз жасадга ўхшайди.

З. Эгамбердиев ва З. Эгамбердиевалар тайёрлашган.

Жаҳон ойнаси

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Илҳомбахш намуна

БРАЗЗАВИЛЬ. Конго Халқ Республикаси КПССнинг ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советн Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг бутун дунёда кескинликни юмшатиш жараёнини ва тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги куч-ғайратларини табриклайди, деди Конго Халқ Республикасининг президенти Ж. Йомби-Опанго бу ерда сўзлаган нутқида.

Конго Халқ Республикаси Совет Иттифоқи билан биргаликда империализмга, мустамлакачиликка, ирқчиликка ва апартеидга қарши кескин кураш олиб бормоқда. Совет кишилари каби барча конголиклар ҳам тенглик асосида, халқаро ҳамкорлик учун ер юзидаги барча халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашмоқдалар, деди у.

Африка қитъаси, деди сўзини давом эттириб КХР президенти, ижтимоий ва иқтисодий ривожланиш соҳасида империализмнинг мустамлакачилик ҳукмронлиги мерос қилиб қолдирган қийин муаммоларга дуч келмоқда. Ҳозирги вақтда империализм қитъани қайтадан мустамлакага айлантиришнинг янги стратегиясини ишлаб чиқмоқда, бу стратегия Африка халқларига қарши доимий фитналар уюштиришда ўз ифодасини топмоқда.

Совет Иттифоқи дунёдаги барча революционерларнинг биринчи иттифоқчисидир. улар учун Улуғ Октябрь социалистик революцияси илҳомбахш намуна бўлиб қолган. Бу революциянинг ҳозиргача эришган ҳамма ғалабалари орасида жаҳон социализм системасининг пайдо бўлганлиги энг порлоқ ғалабадир, деб таъкидлади Ж. Йомби-Опанго.

ҲАР ИККАЛА МАМЛАКАТ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

НЬЮ-ЙОРК. Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи ўртасида савдо-иқтисодий алоқаларнинг кенгайиши ва ривожланиши ҳар иккала мамлакат манфаатларига мувофиқ бўлиб. Америка. экономикасининг кўпгина проблемаларни ҳал этишга ёрдам беради. Халқаро савдо-сотиқ алоқалари маркази АҚШдаги савдо-саноат доираларининг катта-катта намояндаларидан 250 киши ўртасида яқинда ўтказган сўроқ натижалари буни яққол кўрсатиб турибди.

Марказ раҳбарларидан бири С. Таунсенд ТАСС мухбири билан суҳбатда «Дерсен индастриз», «Эксон», «Пепсико» ва «Холлибэртон» сингари АҚШнинг йирик корпорациялари вакиллари бўлган корхона эгаларининг 79 проценти ҳар икки томон учун фойдали савдо алоқаларини ривожлантиришни қувватлаб чиқди. Бу эса Совет-Америка муносабатларини нормаллаштиришнинг ҳеч сўзсиз шартидир.

Сўраб чиқилган кишиларнинг аксарияти СССРга энг кўп қулайликлар режимининг жорий этилиши бу йўлда қўйилган муҳим қадамлардан бири бўлур эди, деб ҳисоблайди.

С. Таунсенд яна уқтириб ўтдики, сўраш вақтида қатнашганларнинг 64 проценти Оқ уйнинг савдо алоқаларидан шубҳали ташқи сиёсий мақсадларга эришиш воситаси сифатида фойдаланишини қоралаганлигини. 67 проценти Вашингтоннинг инсон ҳуқуқини «ҳимоя қилиш» кампаниясини маъқулламаганлигини и уқтириб ўтди.

АҚШнинг юздан ортиқ корпорациялари, фирма ва банклари томонидан қўллаб-қувватланаётган бизнинг ташкилотимиз давлатларимиз ўртасида ҳамма соҳаларда алоқаларни ҳар жиҳатдан ривожлантиришга доимо кўмаклашаверади, деб таъкидлади С. Таунсенд.

ПОРТУГАЛИЯ. Мамлакат социал-иқтисодий муаммоларининг самарали ҳал этилиши учун курашга тобора кўплаб ишчилар, деҳқонлар, хотин-қизлар ва ёшлар жамиятларининг вакиллари қўшилмоқда. Улар ишсизликка барҳам берилишини, меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб этмоқдалар.

СУРАТДА: лиссабонлик аёлларнинг мамлакатда турмушнинг қимматлашиб бораётганига қарши уюштирган намойиши. ЧТК—ТАСС фотоси.

ИЖТИМОИЙ ТЕНГЛИК САРИ

КОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасининг революцион кенгаши қабул қилган 7-декретга биноан афғон хотин-қизларига эркаклар билан тенг ҳуқуқлар берилади ва никоҳ тузишдаги феодал урф-одатлар тақиқланади.

«Кабул таймс» газетаси мамлакат ҳаётидаги шу муҳим воқеани шарҳлаб бундай деб ёзади; йигит ва қизларни никоҳга киришдаги беҳуда харажатлари, жумладан. келин учун қалин тўлаш, байрамларда келиннинг оиласига совғалар юбориш. шунингдек, келиннинг ҳаддан ташқари катта миқдордаги сеп тайёрлаши мамлакатда судхўрлар бениҳоя кўпайиб кетишининг бош сабабларидан бири бўлган эди. Урф-одатни бажо келтириш учун одамлар қарз олишга. ери ва мол-мулкини сотишга мажбур бўлар эди. Ўз умрини яшаб бўлган ана шу урф-одатларнинг ҳаммаси энди бекор қилинди.

Эрта никоҳ тузиш ҳам декретга мувофиқ тақиқланди ва никоҳ ёши — қизлар учун 16 ва йигитлар учун 18 ёш қилиб белгиланди.

Янги декрет мустаҳкам соғлом оила қуриш йўлини очади. эр-хотинларнинг самимий муносабатлари бу оилага асос бўлади. деб таъкидлайди газета.

СЎРАГАН ЭҚАНСИЗ...

Газетхон саволларига жавоб

Н. СОАТОВА: Ҳурматли редакция! Бир нарсани сўрамоқчи эдим: маълумки, ҳозир телевизор кирмаган оила йўқ. Айтингчи, болалар телевизорни қанча кўриши керак? Телевизорни кўп кўриш уларнинг соғлиғига зарар етказмайдими?

Жавоб: Маълумки, мамлакатимиз телестудиялари болалар учун мунтазам равишда махсус эшиттиришлар бериб бормоқда. Агар сиз диққат билан кузатган бўлсангиз, бу эшиттиришлар болаларнинг кундалик режимига асосланган бўлиб, уларнинг соғлиғига зарар етказмайди. Лекин шуни айтиш керакки, болалар телевизион эшиттиришларни тез-тез ва узоқ кўрса, уларнинг кўзи ачишади, ёшланади. боши оғрийдиган ва шу каби бошқа ҳоллар юз беради. Улар кеч ётиб, эртасига одатдаги вақтда уйғонмайди, қовоқлари салқиб, кўзлари хиралашади. Бундан ташқари болаларнинг дам олиши, ўқиши ва уйда ота-оналарига кўмаклашиши учун вақтлари оз қолади.

10—11 ёшгача бўлган болалар телевизорни 60—70 минутдан ортиқ кўрмаслиги керак. 11 ёшдан ошган болалар эса бир ярим соатгача телевизион эшиттиришларини томоша қилиши мумкин.

Телевизор равшан ва аниқ кўрсатиши ҳамда экранининг ҳажмига қараб, томошабинлардан 1,5—2 метр узоқда туриши, шунингдек, уларнинг кўзларига нисбатан сал пастроқда бўлиши керак. Болаларнинг экранга ён томондан ўтириб қараши тавсия этилмайди, чунки бунда тасвир нотўғри кўриниб, кўз тез чарчайди. Хонани ёритиб, телевизор кўрган маъқул.

* * *

М. ҚАҲҲОРОВ: Дорихоналарда сотиладиган славяновск суви жигар, ўт пуфаги ва ўт йўллари касалликлари учун жуда яхши ёрдам беради деб эшитдим. Шу гап тўғрими? Агар тўғри бўлса, шу минерал сувнинг шифобахш хусусиятлари ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Славяновск суви Железноводскдаги кўпгина шифобахш минерал сувларнинг ичида энг машҳуридир. Чиндан ҳам у жигар, ўт пуфаги ва ўт йўллари касалликларида бошқа шифоли воситалар билан бирга қўлланилади. Баъзи ҳолларда минерал сувни белгиланган вақтда маълум миқдорда ичиш билан бирга, меъдани ингичка зонд орқали ювиш ҳам буюрилади. Одатда бу чора яхши натижа беради. Жигар ва ўт пуфаги соҳасидаги оғриқ босилади, оғизнинг қуриши, бемаза бўлиши, кекириш ва шунга ўхшашлар йўқолади.

Шуни айтиш керакки, бемор сув ичиш тартибига ва парҳезга аниқ риоя қилгандагина, бу сув билан даволаниш яхши натижа беради. Афсуски, баъзи беморлар врач маслаҳатларига қулоқ солмай, ўз соғлиқларига ўзлари зиён етказадилар. Масалан, жигар, меъда касалликларига йўлиққан ва шу сув билан даволана бошлаган кишилар бирданига ўзларини ёмон ҳис қилиб қолишади. Врач синчиклаб суриштирганда уларнинг сув ичиш тартибини бузганлиги ва парҳезга риоя қилмаганлиги маълум бўлади. Бу сувдан наф олиш учун врачнинг айтганларига тўла-тўкис риоя қилиш лозим.

* * *

Б. ХУДОЕРОВ: Мен болаларда учрайдиган скарлатина хасталиги ҳақида бирор маълумот беришингизни илтимос қиламан.

Жавоб: Бу касаллик одатда иситмалашдан бошланади. Каттароқ бола томоғи оғриётганини айтади. Бемор баъзан қайт қилади, бир неча вақтдан кейин унинг баданида тошмалар кўринади. Кўпинча скарлатина енгил-елпи ўтиб, ота-она буни билмай ҳам қолади. Аммо маълум вақтдан кейин касаллик оқибатлари пайдо бўлади: буйраклар яллиғланади, ўрта қулоқ яллиғланади, юракни ишдан чиқарувчи ревматизм бошланади.

Бундай хасталикка чалинган болалар врачнинг айтганларини тўла-тўкис бажо келтириши, кўрсатилган муддатда анализ қилдириши керак. Болани уйда даволатганда албатта айрим хонага ётқизиб, даволаш керак. Беморнинг асабийлашмасдан, тажанглик қилмасдан тинч ётиши жуда муҳимдир.

Дераза ёки форточкани тез-тез очиб, уйни шамоллатиш, болага ташқарига чиқиш учун рухсат этилгач, уни очиқ ҳавода кўпроқ вақт олиб юриш тавсия этилади. Врач ёки фельдшер скарлатинанинг қандай ўтаётганига қараб, кун тартиби, парҳез ҳақида тегишли маслаҳатлар беради ва болани бошқа болаларга қачон яқин йўлатиш мумкинлигини айтади.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. ҲИДОЯТОВА, З. КОМИЛОВ: Биз бу йил 10-синфни муваффақиятли тугатиб, ҳозир бадиий буюмлар фабрикасида меҳнат қилмоқдамиз. Энди ишдан ажралмаган ҳолда Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтига кириб ўқиш ниятимиз бор. Шу билим даргоҳининг тайёрлов курсига кириш учун қаерга мурожаат қилиш керак?

Жавоб: Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати институтининг тайёрлов курсига ҳужжатларингизни топширишингиз учун Горбунов кўчаси 5-уйдаги институтнинг янги биносидаги 29-хонага жойлашган тайёрлов бўлимига мурожаат қилинг. У ерга 2-троллейбус. 9, 11-трамвайларда борилади.

* * *

А. ЙЎЛДОШЕВА: Доктор менга яқинда янги кўзойнак ёзиб берган эди. Шуни бир қанча оптика магазинларидан қидириб топа олмадим. Агарда мумкин бўлса, шаҳримиздаги оптика магазинларининг адресини берсангиз.

Жавоб: Шаҳар «Медтехника» бошқармасининг шаҳримизда аҳолига хизмат кўрсатаётган 13 та оптика магазинлари мавжуд. Бу магазинларга мурожаат қилган ҳамшаҳарларимиз буюртмаларини икки кун ичида олишлари мумкин. Қуйида ана шу магазинларнинг баъзилари адресини берамиз: Б. Хмельницкий кўчаси, 61-уйда 11-магазин жойлашган. Телефони: 53-60-63: Горький проспекти, 10-уйда 12-магазин, телефони 66-25-66: Студентлар шаҳарчасида 13-магазин, телефони 46-09-34: 4-турар жой шаҳарчасида 19-магазин жойлашган бўлиб, телефони 96-71-42.

* * *

Т. ХОЛМУРОДОВ: Биз «Главташкентстрой»нинг 13-қурилиш бошқармасида меҳнат қилиб, кечқурун ўқиймиз. Яқинда шаҳримиздаги прокат пунктларининг бирида телевизор олдик. Бу прокатга олган телевизоримиз жуда яхши кўрсатиб бизни хушнуд қилмоқда. Эшитишимизча прокатдан олинган телевизорнинг қийматини тўлаб бўлганимиздан кейин ўзимизга қолар эмиш. Шу тўғрими?

Жавоб: Йўқ, нотўғри. Прокатдан олинган ҳар бир буюм белгиланган муддатгача фойдаланилиши ва муддати тугагандан кейин унга неча сўм тўланганлигидан қатъий назар албатта қайтариб берилиши зарур.

* * *

У. ОМОНОВА: «Зангори экран» орқали «Пахтаой» ижросида берилган кичкинтойлар концертини мароқ билан томоша қилдик. Шу тўгарак қаерда жойлашган ва унга ёзилса бўладими?

Жавоб: Сиз ёқтираётган «Пахтаой» тўгараги В. И. Ленин номли пионерлар саройига жойлашган. Бу ерга мурожаат қилиб. конкурсдан ўтсангиз, «Пахтаой» тўгарагига ёзилишингиз мумкин.

Кўча тасодифларга тўла

ГАИ АХБОРОТИ

Султонбек Исмоиловнинг ўзи ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросида шофёр бўлиб ишлайди. шаҳар кўчалари ҳамда автомобиль магистралларининг қатнов қисмида пиёдаларнинг интизомсиз хатти-ҳаракати нималарга олиб келишини яхши билади. Лекин унинг ўзи кўча қоидаларини бузиб. яқинлашиб келаётган транспорт йўқлигига ишонч ҳосил қилмай, тўхтаб турган автомобилнинг орқасидан Қорасарой кўчасини кесиб ўтмоқчи бўлди. Натижада у шу кўчадан ўтиб бораётган ГАЗ-24 автомобилининг чап томон олд эшигига келиб урилди. Исломовни оёғининг панжа суяклари синган ҳолда 1-шаҳар касалхонасига олиб келинди.

физкультура ва СПОРТ

Келажакни кўзлаб

Тошкентдаги «Текстильщик» стадионида ўтказилган чим хоккей бўйича аёллар командалари ўртасидаги Бутуниттифоқ мусобақалари ниҳоясига етди. Бу мусобақаларда Тошкентнинг «Университет» командаси ҳам иштирок этди. СССР терма командасининг катта тренери В. Громаховнинг фикрига қараганда ҳамшаҳарларимиз турнирда муваффақиятли қатнашишди. Улар олтинчи ўринни эгаллашди. Шу муносабат билан мухбиримиз команда устози, СССРда хизмат кўрсатган тренер Леонид Константинович Величко билан учрашиб, унга бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Леонид Константинович, «Университет» командасининг турнирда эришган натижаси қониқарли деб ўйлайсизми?

— Тўғрисини айтганда биз эришилган натижа билан фахрлансак бўлади. Олдимизга Бутуниттифоқ мусобақаларида қатнашадиган кучли олти коллектив сафидан жой олишни мақсад қилиб қўйгандик. Бу вазифани уддаладик. «Текстильщик» стадионида бўлган мусобақаларда эса биз келгуси йил баҳсларида иштирок этадиган ўйинчиларни синаб кўрдик. Улар келгуси йил олий лигада қатнашадилар. Ниятимиз бешинчи ўринни эгаллаш. Бу ўйинчиларимизга спорт мастери унвонини олиш ҳуқуқини беради. Ишончимиз комилки, қизларимиз бу қийин ва фахрли вазифани уддасидан чиқадилар.

— Энди Тошкентда чим хоккей қандай ривожланаётганлиги мастерлар командалари учун резервлар тайёрлаш қандай бораётганлиги ҳақида сўзлаб берсангиз?

— Афсус билан айтиш кераки, чим хоккей жуда суст ривожланмоқда. Гапнинг моҳияти шундаки, чим хоккейчилар учун махсус майдон керак. «Текстильщик» майдони аслида футбол майдони ҳисобланади. У чим хоккей талабларига тўла жавоб бермайди. Резервлар ҳақида гап кетганда, биринчи навбатда республика хоккей мактабини тилга олиш лозим. Бу ерда 1964—65 ва ҳатто 1966 йилда туғилган қизлар олти группада машқ қилишмоқда.

— Чим хоккей тобора оммалашиб боряпти. Шунга қарамасдан бу ўйин сирларини қаерда ўрганиш мумкинлигини кўпчилик билмайди. Улар қаерга мурожаат қилишлари мумкин?

— Республика мактабининг асосий базаси Дўмбрободдаги «Восток» стадиони ҳисобланади. Ҳозир бу ерда мактаб ўқувчилари эрталаб, кечқурун ва тушда шуғулланишмоқда. Улар машқларни асосий ўқишларидан ажралмаган ҳолда ўтказишяпти. Машғулотлар кундузги соат учдан қоронғи тушгунча давом этади. Бундан ташқари мактабимиз Аркадий Гайдар номидаги пионерлар саройининг эски биносида жойлашганлигини эслатиб ўтиш керак. Бу бино Чилонзор районидаги 6-кварталда. Чим хоккей спорти билан шуғулланиш ниятида бўлган қизлар шу ерга келиб маҳорат оширишлари мумкин.

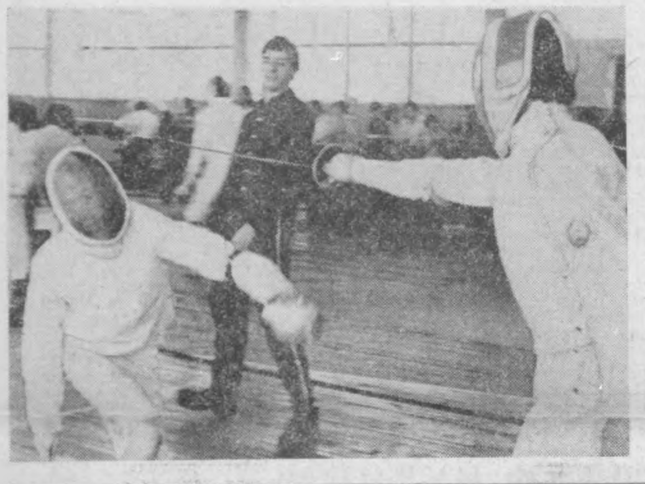

ҒОЛИБЛИК УЧУН «ЖАНГ».

Н. Муҳаммаджонов фотоэтюди.

АҲОЛИ ТУРАР ЖОЙЛАРИДА

ЖОНКУЯРЛИК ТУФАЙЛИ

Тошкент шаҳридаги 23-ЖЭК территориясидан, шинам уйлар олдидан ўтгудек бўлсангиз, турли спорт майдончалари, югуриш, саломатлик йўлкаларига кўзингиз тушади. Уларни педагог-ташкилотчи Марат Аҳмадиев раҳбарлигида ЖЭКка қарашли уйларда истиқомат қилувчи кишилар қуришган. Ҳа, жонкуярлик, бир ёқадан бош чиқариб ишлаш туфайли авваллари чанг, ўт босиб ётган ерларда спорт майдончалари барпо этилди. Ҳозир бу ерда турли мусобақалар ўтказилмоқда.

— Ҳеч нарса ўз-ўзидан пайдо бўлмайди, — дейди ЖЭК бошлиғи Х. Аюпов, — аҳолини уюштириш, майдончалар қуриш учун хилма-хил усулдан фойдаланишга тўғри келди. Дастлабки маслаҳатлашиш, суҳбатлар фойда бермади. Лекин ишга қўл силтаб қўйиш керак эмасди. Педагог-ташкилотчимиз худди шу йўлдан борди. У ота-оналар билан такрор-такрор суҳбат ўтказди. Уларга ўз фарзандларининг бўш вақтларини самарали ўтказиш учун шароит яратиш ҳар томонлама фойдали эканлигини тушунтира олди. Натижада жамоатчилик ҳаракатга келди. Иш юришиб кетди. Аввал болакайлар, кейинроқ эса ўсмирлар ўртасида ЖЭК биринчилигини ўтказдик. Ўтган ҳафтада катта ёшдагилар иштирокида турнир ўтказдик. Волейбол бўйича бўлган бу беллашувларда қирқ-эллик ёшдаги кишилар ҳам қатнашдилар.

Ҳозир турар жой конторасн ихтиёридаги уйларда яшайдиган ўсмирларнинг тренерлари бор. Жумладан, бокс тўгарагига Н. Кравецкий, волейбол тўгарагига И. Суворова етакчилик қилишмоқда. Аста бошланган иш яхши натижага олиб келди. Чим хоккей командаси шаҳар биринчилигида иштирок этиб, фахрли тўртинчи ўринни эгаллади.

Хулоса қилиб айтганда, 23-ЖЭК раҳбарлари аҳолининг мазмунли ҳордиқ чиқариши, ёшларнинг спорт маҳоратини оширишга эътибор билан қарашяпти. Улар барча тадбирларни кенг жамоатчиликка таянган ҳолда амалга оширмоқдалар. Шу боисдан ҳам бу ерда спорт майдончалари, жиҳозлари кўпайиб бормоқда. Биргаликдаги ҳаракат физкультура коллективининг шаклланишига, натижаларнинг яхшиланишига омил бўлмоқда.

Х. НУРМАТОВА.

ТУРНИР ТУГАДИ

СССРда хизмат кўрсатган тренер Сидней Львович Жаксон хотирасига бағишлаб бокс бўйича ўтказилган ўн учинчи анъанавий Бутуниттифоқ мусобақаси қатнашчиларини ипакчилар шаҳри — Марғилон қабул қилди. Россия Федерацияси, Қозоғистон, Туркманистон, Озарбайжон, Ўзбекистон шаҳарларидан келган қарийб 160 боксчи ғолиб номини олиш учун курашди.

Улардан 11 киши фахрий шоҳсупанинг юқори поғонасига кўтарилди. 51 килограммгача вазн категориясида қатнашган челябинсклик боксчи Б. Романов бош совринни қўлга киритди. Хизмат кўрсатган тренер С. Жаксон ҳам шу вазн категориясида беллашганди. Вазн категорияси тартибида Ш. Аҳмаджонов (Самарқанд), Г. Баяманов (Зарафшон), тошкентлик И. Качайло, Р. Бакиров, Б. Уктамов, Э. Илёсов (Самарқанд), Е. Макаров (Чирчиқ), Р. Забиров (Фарғона), минсклик И. Шарапов, В. Нечипаруклар ҳам мусобақа ғолиби бўлдилар.

Турнир якуни бўйича 15 боксчи биринчи марта СССР спорт мастери нормативини бажарди.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚАЛАР ХРОНИКАСИ

Волейбол бўйича мамлакат биринчилиги ўйинларига тайёргарлик кўраётган «Автомобилист» командасининг қизлари Киев шаҳрида ўтказилган турнирда иштирок этишди. Мамлакат биллур совринини қўлга киритган ҳамюртларимиз учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, иккинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлишди.

Кейин волейболчи қизларимиз Керчь шаҳрида ўтказилган «Спартак» кўнгилли спорт жамияти Марказий советининг чемпионатида қатнашдилар.

• • •

Шайбали хоккей бўйича мамлакат биринчилигининг биринчи лигасида қатнашаётган «Бинокор» командаси навбатдаги икки учрашувни ўз майдонида Москванинг «Локомотив» командаси билан ўтказди. Биринчи куни бўлган учрашув ниҳоятда кескин ва муросасиз кураш остида ўтди. Ҳар икки команда ғалабага эришиш учун бор маҳоратини ишга солди. Ҳамшаҳарларимиздан Глазирин ва Трифановлар рақибларнинг дарвозасини икки марта нишонга олишга муваффақ бўлишди. Меҳмонлар ҳисобни ўзгартириш учун қанча ҳаракат қилмасинлар, бунинг уддасидан чиқолмадилар.

Эртаси куни бўлган учрашув кескин вазиятда ўтди. Бу сафар ҳам тошкентликлар ғалабага эришдилар—3:1. Шундай қилиб «Бинокор» тўплаган очколар сони 18 тага етди. Ҳозир ҳамшаҳарларимиз кучли олти коллектив сафидан жой олиб туришибди. Улар навбатдаги учрашувларни Ижевск, Перьм ва Новосибирск шаҳарларида ўтказадилар. Худди шу учрашувларда ҳамшаҳарларимиз аввалги йили эришган натижаларини яна такрорлашлари мумкин ёки мумкин эмаслиги равшанлашади.

• • •

Баскетбол бўйича мамлакат биринчилигининг биринчи лига коллективлари олий лигага чиқиш ҳуқуқини берувчи икки йўлланма учун курашни бошлаб юборишди. Тошкентнинг «Университет» командаси дастлабки икки учрашувни Николаевск шаҳрининг «Буревестник» командаси билан ўтказди. Биринчи куни ўйинда ҳамшаҳарларимиз яхши ҳаракат қилиб, чиройли ғалабани қўлга киритдилар.—115:101.

Такрорий учрашувда меҳмонлар маҳорат жиҳатидан устун эканликларини намойиш қилишди. Улар дастлабки минутларданоқ ташаббусни ўз қўлларига олиб, ҳисобда олдинга ўтиб олдилар. Ўйиннинг сўнгги дақиқаларига қадар улар ҳамшаҳарларимизга бирон марта ҳам ҳисобни тенглаштириш имконини беришмади ва муҳим ғалабани қўлга киритишди 114:92.

• Ҳар тўғрида

КИМ КАЛТАФАҲМ

Ўқитувчи Ричард Петер Женкинс Лондондаги энг машҳур универсал магазинларни ўғирлашда катта «қобилиятга» эга эканлигини исботлади. Сўнгги икки йил мобайнида у шу йўл билан 90 минг фунтли товарларни ўзлаштирди. Полиция томонидан тузилган рўйхатда 1.100 хил буюмнинг номи қайд этилади. Улар орасида 7 минг фунт баҳодаги Пиккасо картинаси, 12 минг фунт билан баҳоланувчи Уильям Блейк картинаси, 2 та рангли телевизор ва бошқалар бор. Бу буюмларнинг ҳаммаси Женкинс хонасини безаган эди.

«Магазинларда сотилаётган қимматбаҳо буюмларни яхши кўраман. Уларни харид қилиш учун эса менда пул йўқ, — дейди Женкинс полиция олдида ўзини оқлаб. — Хўш, шундай бўлгандан кейин нима қилишим керак. Кўриниб турибдики, аҳолига хизмат кўрсатувчи магазин сотувчиларини алдашга мажбурман». Бунинг учун ҳам кишида мустаҳкам ирода ва қобилият бўлиши лозим. Полиция Женкинс инглиз тилидан дарс берадиган мактабга мурожаат қилганида у ўз касбига сидқидилдан ёндошмаслиги маълум бўлди. Бироқ у дабдабали ва ташвишсиз ҳаёт кечириш ҳақида фикр юритишни жон дилидан яхши кўрар экан. Женкинс қамоққа олиниши олдидан шундай дейди: «Мени жинни ёки калтафаҳм деб ўйламанглар. Мен ўғрилик одил иш эмаслигини яхши тушунаман. Лекин сиз Лондондаги хоҳлаган магазинга кирингда товарлар нархига кўз югуртиринг, ана шунда уларнинг нақадар қимматлигини кўриб ким калтафаҳм эканлигини ўз-ўзидан сезиб оласиз».

ҚОНУНГА ХИЛОФ ИШ ТУТГАНИ УЧУН

Бўйга етган қиз тантанали никоҳдан сўнг ўз турмуш йўлдошининг биринчи эмас, балки учинчи хотини эканлигини сезиб қолгандаги аҳволини тасаввур қилиб кўринг. Мана шу ҳолат яқинда Индонезияда содир бўлди. Қадимда мусулмон урф-одатига кўра шарият эркак кишини тўрт мартагача уйланишга йўл бергани ҳаммага маълум. Бироқ бундай ҳолда эр-хотинларининг ҳаёт кечиришлари учун етарли шароит яратиб бериши лозим бўлган. Йиллар ўтиши билан кўпчилик Осиё давлатлари бу урф-одатларига ўз ўзгаришларини киритдилар.

Бундан уч йил муқаддам Индонезияда эркаклар фақат икки марта уйланишлари мумкинлиги ҳақида қонун чиқарилган эди. Шунда ҳам биринчи хотиннинг розилиги билан уйланиш шарт эканлиги ушбу қонунда таъкидланган. Шу қонунга хилоф иш тутгани ва қизини учинчи хотинликка олгани учун юқорида тилга олинган куёвни қизнинг отаси суд жавобгарлигига тортди.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*

АНИҚЛИК, ПУХТАЛИК, НАФИСЛИК

«ПОЛЕТ», «РАКЕТА», «ЗАРЯ», «ЛУЧ», «ВОСТОК», «СЛАВА», «СВЕТ», «НАИРИ», «ЭЛЕКТРОНИКА» СОАТЛАРИ АНА ШУ ТАЛАБЛАРГА ТЎЛА ЖАВОБ БЕРАДИ.

Бизнинг давримизда соати йўқ одамни умуман хаёлга келтириш қийин. Соат деярли ҳаммага: ишчига, инженерга, ўқувчига, колхозчига, врач ва педагогга зарур нарсадир.

Соатлар— балоғатга етганда, мактаб, олий ўқув юртини битирганда, туғилган кунда ҳадя этиладиган энг яхши совғадир.

Соатлар худди одамларга ўхшаб модада ўзгариш ясаб туради: ташқи кўриниши, формаси, қисқаси ўз «либоси»ни ўзгартириб туради. Думалоқ, тўғри тўртбурчакли, квадрат, қабариқ шаклидаги; рангли ва оқ миллий, хромланган, тилла суви берилган ва тилла корпусли, турли форма ва размердаги соатлар энг талабчан харидор дидига ҳам монанд келади.

«ПОЛЕТ»— 1 класс соат, тилла суви юритилган, марказий секунд мили бор, ой ва числоларни кўрсатади. 17 ёқут тошли, зарбга қарши қурилма билан жиҳозланган. Баҳоси — 32, 38, 41 сўм. Олтин соати — 435 сўм.

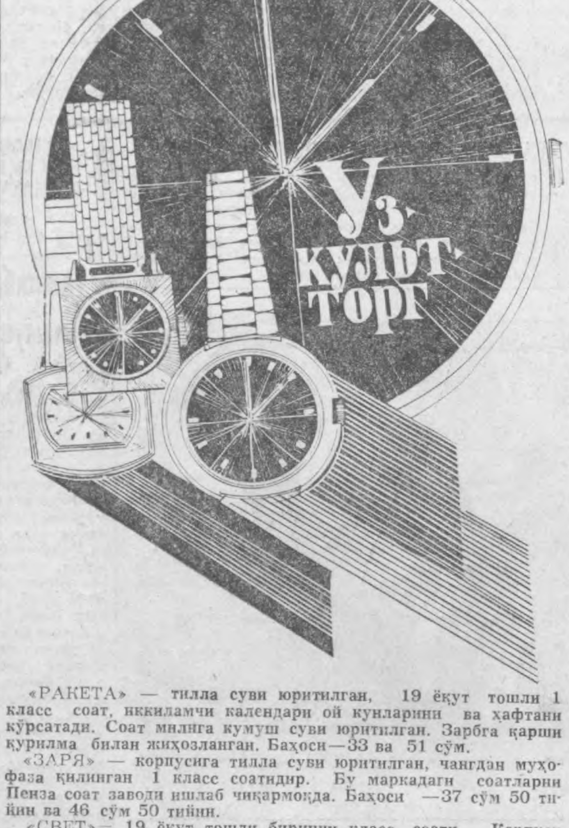

«РАКЕТА» — тилла суви юритилган, 19 ёқут тошли 1 класс соат, иккиламчи календари ой кунларини ва ҳафтани кўрсатади. Соат милига кумуш суви юритилган. Зарбга қарши қурилма билан жиҳозланган. Баҳоси—33 ва 51 сўм.

«ЗАРЯ» — корпусига тилла суви юритилган, чангдан муҳофаза қилинган 1 класс соатидир. Бу маркадаги соатларни Пенза соат заводи ишлаб чиқармоқда. Баҳоси —37 сўм 50 тийин ва 46 сўм 50 тийин.

«СВЕТ»— 19 ёқут тошли биринчи класс соати. Корпуси хромланган, сувдан муҳофаза қилинган. Баҳоси— 28 сўм.

«ЛУЧ» — корпусига тилла суви юритилган, думалоқ, жуда ясси ишланган. Баҳоси — 46 сўм 50 тийин.

«ВОСТОК» — корпусига тилла суви юритилган, думалоқ 17 та ёқут тоши бўлган 1 класс соатидир. Баҳоси — 40 сўм 50 тийин ва 41 сўм 50 тийин.

Аёллар соатлари ичида «ЗАРЯ», «ЛУЧ», «СЛАВА» маркасидаги соатларни танлаб харид қилишни маслаҳат берамиз.

«ЗАРЯ» — юриши аниқ, 1 класс соатидир. Корпусига тилла суви юритилган, квадрат шаклида. Баҳоси — 33 сўм, 34 сўм 50 тийин, 36 сўм ва 44 сўм 50 тийин.

«ЛУЧ»— корпусига тилла суви юритилган, 16 ёқут тошли квадрат шаклидаги 2 класс соатидир. Баҳоси — 26 сўм.

«ЛУЧ» — корпуси эмалилаштирилган, календарли —44 сўм.

«ЛУЧ» — рангли мили бор.— 33 сўм 50 тийин.

«СЛАВА» — жиҳозлашда энг замонавий материалларни қўллаш «СЛАВА»ни фақат бизнинг мамлакатимиздагина эмас, балки чет элларда ҳам донг таратишига сабабчи бўлди.

Корпусига тилла суви юритилган, қўш календарли — ой ва ҳафта кунларини аниқ кўрсатади. Зарбга қарши қурилма билан жиҳозланган. Баҳоси — 32 ва 55 сўм.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЮҚОРИДА САНАБ ЎТИЛГАН АЁЛЛАР ВА ЭРКАКЛАРНИНГ ҚЎЛ СОАТЛАРИНИ ХАРИД ҚИЛИШ МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН «УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ САВДО БАЗАСИГА МУРОЖААТ ҚИЛИШНИ СЎРАЙМИЗ.

«УЗКУЛЬТТОРГ» республика улгуржи савдо базаси.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРАМИ ЯҚИНЛАШИБ КЕЛМОҚДА

Посилка, бандероль, открытка ёки телеграммаларни ўз вақтида олиш энг яхши совғалардан биридир.

Почта жўнатмаларини юборишни сўнгги кунларга қолдирманг.

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

27 ОКТЯБРДА (фақат бир кун)

ИМТИЁЗЛИ ТАРИФ БЎЙИЧА

(одатдагидан икки марта арзон)

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Бошқа шаҳарларга юбориладиган табрик телеграммаларини қабул қилиш 30 ноябрда, маҳаллий телеграммалар эса 5 ноябрда тўхтатилади.

Почта жўнатмаларини олувчиларнинг адресларида пунктнинг номидан олдин олти рақамли почта индекси, пунктнинг номидан кейин эса алоқа бўлимининг тартиб номерини албатта ёзинг.

Жўнатувчининг адресида ҳам «Тошкент» сўзидан олдин олти рақамли почта индексини ёзишни, «Тошкент» сўзидан кейин эса ҳарфли литер ва алоқа бўлимининг тартиб номерини ёзишни унутманг.

Олти рақамли почта индексини мактубни олувчи киши конвертининг пастки чап бурчагида ажратилган махсус сеткага стиллаштирилган рақамлар билан ёзинг.

Телеграммаларнинг адресларида фақат жўнатувчи ва қабул қилувчига хизмат кўрсатувчи алоқа бўлимининг номерини кўрсатинг.

АЛОҚА ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПОЧТА АЛОҚАСИНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/Х да **Испан миниатюралари** (билетлар сотилган), 26/Х да **Севги ҳақида қисса.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/Х да **Уйла иш**, 26/Х да **Ғарiблар**, 27/Х да **Келинлар кўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/Х да **Шаҳзода ва етим қиз**, 26/Х да **Ужарлар**, 27/Х да **Йиллар ўтиб.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА —25/Х да **Ўқилмаган саҳифа.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ҚОЗОҒИСТОН ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ, «МЎЪЖИЗАЛАР ЎЛКАСИ»** (19.30).

КИНО

25 ОКТЯБРДА

«КОМСОМОЛ» — **Қозоғистон, Навоий номли, Восток, Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«БИЗНИНГ ДЕЛЕГАТ» — **Қозоғистон.**

«КОМСОМОЛ ҚУРИЛИШДА» — **Навоий номли.**

«ҲАР ЧОРШАНБА СОАТ 13.30 ДА» — **Кўкча.**

«ЖАЗИРАМА ОФТОБДАГИ УЙ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, ВЛКСМ 30 йиллиги, Қозоғистон, Кўкча.**

«ТАЙГА ИМПЕРАТОРИНИНГ ТУГАТИЛИШИ» — **Ўзбекистон 25 йиллиги, Кўкча, Мир, Дружба.**

«СЕНИМИ, ШОШМАЙ ТУР!» — **С. Раҳимов номли.**

«МАХСУС ЭЪТИБОРДАГИ ЗОНА» — **Москва, Нукус, Чайка.**

«ФРОНТ ОРТИДАГИ ФРОНТ» — **Санъат саройи** (катта зал).

«ГАЛАТИ АЁЛ» — **Санъат саройи** (кичик зал).

«И. И. ИВАНОВ» — **С. Раҳимов номли.**

ҲУЖЖАТЛИ-ХРОНИКАЛ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР ПРОГРАММАСИ — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Навоий номли, Қозоғистон, Ўзбекистон 25 йиллиги, Чайка, Кўкча, Пионер, Ғ. Ғулом номли, Нукус, Ғунча, ВЛКСМ 30 йиллиги, Тинчлик, Москва, Фестиваль, Мир, Восток.**

26 ОКТЯБРДА

«КОМСОМОЛ»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Қозоғистон, Нукус.**

«И. И. ИВАНОВ» — **С. Раҳимов номли.**

«БИЗНИНГ ДЕЛЕГАТ» — **Қозоғистон.**

«ТОЖИКИСТОН ВАКИЛЛАРИ БАМДА» — **Восток.**

«ҲАР ЧОРШАНБА СОАТ 13.30 ДА»— **Кўкча, Ўзбекистон 25 йиллиги.**

«ЖАЗИРАМА ОФТОБДАГИ УЙ»— **Санъат саройи, Кўкча.**

«ТАЙГА ИМПЕРАТОРИНИНГ ТУГАТИЛИШИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги, Қозоғистон, Дружба.**

«СЕНИМИ, ШОШМАЙ ТУР!»— **Ҳамза номли.**

«МАХСУС ЭЪТИБОРДАГИ ЗОНА» — **Москва, Нукус, Чайка.**

«ТАЙГАДАГИ ОЛИШУВ»— **Мир.**

ҲУЖЖАТЛИ-ХРОНИКАЛ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР ПРОГРАММАСИ — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Навоий номли, Қозоғистон, Ўзбекистон 25 йиллиги, Чайка, Кўкча, Пионер, Ғ. Ғулом номли, Нукус, Ғунча, ВЛКСМ 30 йиллиги, Тинчлик, Москва, Фестиваль, Мир, Восток.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

26—27 октябрь соат 19.30 да

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Фахриддин УМАРОВ, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Ҳасан КАРИМОВ, Исмоилжон ТУРДИАЛИЕВ, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Нодира АҲМЕДОВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА.

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати

КАРИМА УЗОҚОВА.

Интермедия ва юморда — Абдуфаттоҳ САИДОВ.
Оригинал жанрда — Саттор ИСЛОМОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон халқ артисти МУҲАММАДЖОН МИРЗАЕВ.

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилмоқда.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

25 ОКТЯБРЬ—ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.30 «Фан оламида». 18.00 «Горнчилар, қаердасиз!». 18.30 Янгиликлар. 18.45 «Болаларга аталган шеърлар». 19.00 «1978 йил қўшиқлари». 18.30 «Партия йиғилиши». И. А. Лихачёв номли Москва автомобиль заводи пўлат ва рангли қуйма цехи коммунистларининг партия ҳисобот сайлов йиғилишидан репортаж. 20.10 Арфа квартети чалади. 20.20 «Болакайлар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «ВАҚТ» информацион программаси. 22.00 «Дўстларимиз чеҳраси». 22.45 «Музыкальная жизнь» телевизион журнали. 23.55 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.00 «Шоирлар — болаларга». 18.30 «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш — давримизнинг энг муҳим масаласи». Москвада бўлиб ўтган тинчликсевар кучлар Бутунжаҳон конгрессининг 5 йиллигига. 18.50 «Раъно Каримова рақсга тушади». Фильм-концерт. 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 Самарқанд опера ва балет театри солистларининг концерти. 20.10 «Ахборот» информацион программаси. 20.30 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг ВЛКСМ 60 йиллигига бағишланган биргаликдаги кўрсатуви. 21.30 Москва. «ВАҚТ» информацион программаси. 22.00 «Пахтазор — мардлар майдони». 22.20 «Бу Қўқонда содир бўлган эди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия (рус.). 23.25 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. «СССРда давлат бошқариш органлари». 19.30 «Актриса». Телевизион спектакль. 20.10 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Инглиз тили. 20.40 «Алшерон қўшиқлари». Фильм-концерт. 20.55 Тошкент янгиликлари. 21.15 «Бизнинг бош мухбиримиздан...» (рус.). 21.45 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика.

26 ОКТЯБРЬ—ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «ВАҚТ» информацион программаси. 9.35 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 9.55 «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 10.40 «Болакайлар». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 11.50 Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестрининг концерти. Тошкентдан олиб кўрсатилади. 15.05 «Касбга бағишланган ҳаёт». Телевизион ҳужжатли фильм. 15.55 Трускавец шаҳар «Берёзка» вокал-чолғу ансамбли ижро этади. 16.10 «Шахмат мактаби». 16.40 «М. Светлов поэзияси».

17.10 «Дўстлик трассаси». 17.40 «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали». 18.30 Янгиликлар. 18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Ленин комсомолининг халқаро фаолияти». 19.15 Камер куйларидан концерт. 19.35 «Бизнинг обзор». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов олиб боради. 20.20 «Болакайлар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «ВАҚТ» информацион программаси. 22.00 «С. Михалков. Ижод саҳифалари». 22.50 Балет ёш артистларининг концерти. 23.30 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Тарихни материалистик тушуниш». Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви (рус.). 12.00 «Садоқат». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 «Тарихни материалистик тушуниш». Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви.

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Гена лақабли тимсоҳ». Болалар учун мультфильм. 18.20 ВЛКСМ 60 йиллигига. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Шонли саҳифалар». 18.50 «Менинг Ўзбекистоним». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.00 «Партия ходими минбари». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 «Қуёш қўшиқлари». Фильм-концерт. 20.00 «Учинчи ҳақиқат». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 И. Охунбобоев номли Андижон музикали драма ва комедия театрининг солисти М. Болтабоев ва М. Горький номли Фарғона музикали драма ва комедия театрининг солисти У. Ортиқов концерти. 21.30 Москва. «ВАҚТ» информацион программаси. 22.00 «Пахтазор — мардлар майдони». 22.20 «Шиддат». Бадиий фильм. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили. 19.30 ВЛКСМ 60 йиллигига. «Солдат ҳақида қисса». Бадиий фильм. 20.55 Тошкент янгиликлари. 21.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика.

4 ТОШКЕНТ оқшоми

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

ВИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85, хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 38-81-42, навбатчи диспетчер 32-78-94; навбатчи телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-80.

25 ОКТЯБРЬ, 1978 й.

Р. 07866.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Напр Д—1442.